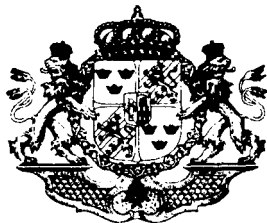

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
SOCIALVÅRD

FATTIGVÅRDEN

ÅR 1949

AV

KUNGL. SOCIALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1952
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
520452

INLEDNING

TILL

Fattigvården / Kungl. Socialstyrelsen = [Public assistance] / [Social Welfare Board]. – Stockholm, 1920-1958. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1918-1956.

År 1918-1935, år 1920-1937 utgiven av Statistiska centralbyrån. 1918-1949 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. 1950-1960 med innehållsförteckning och sammanfattning på engelska.

År 1935-1949 med parallelltitel på franska: Assistance publique.

År 1950-1956 med parallelltitel på engelska: Public assistance.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. U, Kommunernas fattigvård och finanser. – Stockholm, 1877-1920.

Täckningsår: 1874-1917

Efterföljare:

Socialhjälp / Kungl. Socialstyrelsen = [Social assistance] / [Social Welfare Board]. – Stockholm, 1959-1962. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1957-1960

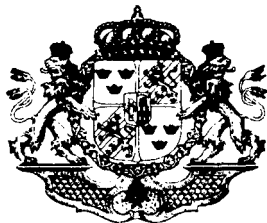
Socialvården / Statistiska centralbyrån = Social welfare statistics / National Central Bureau of Statistics. – Stockholm, 1963-1983. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1961-1981

Fattigvården år 1949.

Digitaliserad av Statistiska centralbyrån 2012.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
SOCIALVÅRD

FATTIGVÅRDEN

ÅR 1949

AV

KUNGL. SOCIALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1952
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
520452

ASSISTANCE PUBLIQUE EN 1949.

Pour la table des matières voir page 5
Pour le résumé en français voir page 7

Socialstyrelsen får härmed överlämna berättelse angående kommunernas fattigvård år 1949.

Berättelsen har utarbetats av tf. förste aktuarien *Gustaf Holmstedt*, som inom styrelsen handhaft den närmaste ledningen av hithörande arbeten.

Stockholm i januari 1952.

ERNST BEXELIUS

ERLAND v. HOFSTEN

Innehållsförteckning.

<i>Text.</i>	<i>Sid.</i>
Sammanfattning på franska	7
I. <i>Primärmaterialet och bearbetningen</i>	9
Principerna för redovisningen	9
Bearbetningen av materialet	10
II. <i>Antal understödsfall och understödsfallens fördelning på olika familjetyper</i> .	10
Antal familjer med understöd av fattigvårdsstyrelserna	10
Antal familjer med understöd av fattigvårdsstyrelserna, fördelade efter familjetyper	13
Av fattigvårdsstyrelserna understödda familjer, fördelade efter barnantal	14
III. <i>Understödsfallens fördelning efter hemortsrättsledarens ålder</i>	17
IV. <i>Understödsstagarnas antal och andel av befolkningen</i>	17
Antal personer med understöd av fattigvårdsstyrelserna	17
Understödsstagarnas fördelning på barn och äldre samt efter civilstånd	18
Antal understödsstagare i förhållande till folkmängden	20
Fattigvårdssamhälleernas fördelning efter understödsfrekvensen	22
V. <i>Understödsstagare med tilläggs pension m. m. samt understödda barn med barnbidrag eller bidragsförskott</i>	23
Antal understödsstagare med tilläggs pension m. fl. tillägg till folkpension	23
Antal understödsfall med särskilt barnbidrag eller bidragsförskott	24
VI. <i>Fördelningen av understödsfallen efter understödets beskaffenhet</i>	27
Fattigvårdens huvudformer	27
Förekomsten av hemunderstöd	28
Förekomsten av vård på sjukvårdsanstalt	30
Förekomsten av »annan hjälp»	30
VII. <i>Hemunderstöd</i>	31
Antal understödsfall m. m.	31
Understödetts varaktighet	35
Understödetts värde	37
VIII. <i>Vård på sjukvårdsanstalt</i>	39
Antal vårdtagare m. m.	39
Antal vård dagar och vårdens värde	41
IX. <i>»Annan hjälp»</i>	43
Antal understödsfall m. m.	43
Understödetts värde	44
X. <i>Understödetts rättsliga form och totala värde</i>	44
Understödsfallens fördelning efter understödets rättsliga form	44
Understödetts totala värde	46

Tabellbilaga.

Tab. 1. Antal understödsfall med fördelning efter familjetyp samt antal understödstagare med fördelning på vuxna män och kvinnor samt barn, länsvis	50
2. Antal understödstagare med tilläggs pension, antal barn i understödda familjer med särskilt barnbidrag eller bidragsförskott samt understödsfallens fördelning med avseende på understödets rättsliga form, länsvis	52

Table des matières.

Texte.	Page
Résumé en français	7
I. <i>Données primaires et méthodes utilisées pour l'établissement des statistiques</i>	9
Règles émises pour l'établissement des données primaires	9
Dépouillement des données primaires	10
II. <i>Nombre et répartition des cas d'assistance d'après les types de familles</i>	10
Nombre des familles secourues par les Comités de l'Assistance publique	10
Nombre des familles secourues par les Comités de l'Assistance publique réparties d'après les types de familles	13
Familles secourues par les Comités de l'Assistance publique réparties d'après le nombre des enfants	14
III. <i>Répartition des cas d'assistance d'après l'âge des assistés (pour les familles, d'après l'âge de la personne principale)</i>	17
IV. <i>Nombre des assistés et leur pourcentage par rapport à la population</i>	17
Nombre des personnes secourues par les Comités de l'Assistance publique	17
Répartition des assistés en enfants et en adultes et d'après leur état-civil	18
Nombre des assistés en pour cent de la population	20
Répartition des communes d'après la fréquence des cas d'assistance	22
V. <i>Bénéficiaires de pensions nationales supplémentaires, d'allocations spéciales pour enfants et d'avances d'allocations parmi la clientèle de l'Assistance publique</i>	23
Nombre d'assistés bénéficiant de pensions nationales supplémentaires	23
Nombre des cas d'assistance dans lesquels les bénéficiaires jouissaient aussi d'allocations spéciales pour enfants ou d'avances d'allocations	24
VI. <i>Répartition des cas d'assistance d'après la forme des secours</i>	27
Principales formes de l'assistance	27
Secours fournis à domicile	28
Hospitalisation dans les établissements médicaux	30
Assistance sous d'autres formes	30
VII. <i>Secours à domicile</i>	31
Nombre des cas d'assistance etc.	31
Durée de l'assistance	35
Valeur de l'assistance	37
VIII. <i>Hospitalisation dans les établissements médicaux</i>	39
Nombre des malades hospitalisés	39
Durée de l'hospitalisation	41

	Page
IX. <i>Autres formes des secours</i>	43
Nombre des cas d'assistance etc.	43
Valeur de l'assistance	44
X. <i>Forme juridique et valeur globale des secours</i>	44
Répartition des cas d'assistance d'après la forme juridique des secours	44
Valeur globale des secours	46

Tableaux annexés.

Tableau 1. Nombre des cas d'assistance, leur répartition d'après les types de familles; nombre des assistés, leur répartition en hommes adultes, femmes adultes et enfants, par département	50
» 2. Nombre d'assistés bénéficiant d'une pension nationale supplémentaire, d'allocations spéciales pour enfants et d'avances d'allocations; répartition des cas d'assistance d'après la forme juridique des secours, par département	52

Résumé.

Le champ d'action de l'Assistance publique a été notablement restreint par la réforme des pensions nationales de vieillesse et l'entrée en vigueur des allocations générales pour enfants. La répercussion de ces réformes sociales sur l'Assistance publique n'a pu, cependant, ressortir entièrement des statistiques de 1948. Beaucoup de familles, en effet, avaient au début de 1948 continué à bénéficier de secours de l'Assistance, mais n'avaient reçu ensuite aucune aide. Le nombre des assistés a, par suite, continué à diminuer de 1948 à 1949. Ce n'est que pendant l'année 1949 que l'on a pu mesurer l'amplitude de l'effet des grandes réformes sociales du début de 1948 sur l'Assistance publique.

Le nombre des familles qui ont été secourues par les Directions de l'Assistance publique en 1949 a été de 144 800. Depuis 1948, ce nombre a diminué de 5 %. Il n'a pas été tenu compte dans la comparaison entre les chiffres des deux années des assistés hospitalisés dans des établissements de l'Assistance, lesquels, depuis 1949, ne rentrent pas dans le compte rendu, puisque une faible partie seulement de ces hospitalisés, après la réforme des pensions nationales de vieillesse, bénéficie de secours de l'Assistance.

La régression de 1948 à 1949 du nombre des familles assistées porte en majeure partie sur les personnes seules et âgées et est due exclusivement au relèvement des pensions nationales de vieillesse. Par contre, les allocations générales pour enfants n'ont pas entraîné de diminution du nombre des familles assistées ayant charge d'enfants. Celles-ci ont, au contraire, augmenté un peu de 1948 à 1949. La régression du nombre des cas secourus a été plus forte dans les villes (7 %) que dans les communes rurales (2 %).

Le nombre des familles ayant charge d'enfants qui, à quelque moment de l'année 1949, ont bénéficié de secours de l'Assistance, a été de 43 000 et le nombre des enfants de ces familles de 95 000. Les familles assistées ayant charge d'enfants a augmenté depuis 1948 d'environ 1 000 et le nombre des enfants secourus d'environ 5 000.

Une comparaison entre 1947 et 1949 montre

que le nombre des familles assistées est tombé de 219 200 à 144 800. La diminution est donc de 74 400 familles, soit de 34 %. C'est principalement la réforme des pensions nationales de vieillesse qui a eu une répercussion directe sur le nombre des assistés pendant les deux dernières années. Les allocations générales pour enfants n'ont influé que d'une manière très insignifiante sur le besoin qu'ont eu les familles chargées d'enfants de recourir à l'Assistance.

Le nombre total des personnes assistées, y compris les femmes et les enfants, s'est élevé en 1949, en chiffres ronds, à 285 000. Depuis 1948, ce nombre, abstraction faite des personnes hospitalisées dans des établissements de l'Assistance, a diminué d'environ 2 %. Les adultes étaient 4 % de moins et les enfants 2 % de plus que l'année précédente. Les enfants étaient, comme auparavant, représentés en surnombre dans la clientèle de l'Assistance publique; leur proportion y était de 33 %, tandis que celle qu'ils occupent dans l'ensemble de la population est de 24 %.

De toutes les familles qui ont été secourues par les Directions de l'Assistance publique, 70 % avaient reçu des secours à domicile tandis que 30 % avaient été hospitalisées dans des établissements médicaux. Les secours à domicile avaient été bien plus fréquents dans les villes (78 %) que dans les communes rurales (63 %).

Le nombre des familles qui ont reçu des secours des Directions de l'Assistance en espèces ou en nature a continué à baisser après le relèvement des pensions nationales de vieillesse en 1948 et s'élevait en 1949 à 101 700. Depuis 1948, le nombre des familles secourues à domicile a diminué de 12 300, soit de 11 %. C'est seulement le groupe des pensionnés bénéficiant d'un supplément de pension qui a baissé en nombre. Le nombre des familles ayant charge d'enfants a, par contre, augmenté depuis l'année précédente.

De 1947 à 1949, le nombre des familles secourues à domicile a diminué au total de 37 300, soit de 27 %. Les familles de bénéficiaires de pension nationale ont diminué de 43 600, soit de 59 %, tandis que les autres catégories de familles ont

augmenté de 6 300, soit de 9 %. Le relèvement des pensions nationales de vieillesse s'est fait le plus fortement sentir dans les communes rurales.

La valeur moyenne du secours mensuel à domicile s'est montée pendant l'année 1949 et pour l'ensemble des cas secourus à 82 couronnes, à la campagne à 51 couronnes et à 112 couronnes dans les villes. Le montant du secours a augmenté depuis 1948 d'environ 12 %.

Les assistés hospitalisés dans des établissements médicaux ont été en 1949 au nombre de 44 595 et ont augmenté d'environ 4 % depuis 1948.

La valeur totale des secours fournis par les Directions de l'Assistance publique pendant 1949 s'est chiffrée à 71,9 millions de couronnes. Depuis 1948, il y a eu une diminution des dépenses publiques pour l'Assistance de 12,9 millions de couronnes, en chiffres ronds. La diminution est due essentiellement à ce que les frais d'hospitalisation dans les établissements de l'Assistance ne rentrent plus dans le compte rendu. De la valeur totale des secours consentis en 1949 par l'Assistance publique, 49,4 millions de couronnes, soit près de 69 %, représentaient les secours à domicile.

I. Primärmaterialet och bearbetningen.

Principerna för redovisningen. Fattigvårdsstatistiken har tidigare omfattat alla de familjer (och personer), som under redogörelseåret erhållit understöd av fattigvårdsstyrelserna enligt fattigvårdslagen, enligt lagen om kommunala pensionstillskott m. m. eller ur fond eller donation under fattigvårdsstyrelsernas förvaltning. Fr. o. m. år 1949 har den förändringen vidtagits i statistiken, att vård på fattigvårdsanstalt icke längre ingår i redovisningen, enär endast en mindre del av vårdtagarna på dessa anstalter kunna betraktas som understödstagare. Statistiken omfattar sålunda endast sådana understödstagare, som åtnjutit hemunderstöd, vård på sjukvårdsanstalt samt annan av fattigvårdsstyrelsen lämnad hjälp. Samtidigt med denna omläggning har emellertid socialstyrelsen igångsatt en separat statistik över ålderdomshemmen och deras vårdtagare, vars resultat senare kommer att redovisas i annat sammanhang.

Statistiken grundar sig på uppgifter hämtade ur det socialregister, som enligt lagen den 20 mars 1936 (SFS 1936:56) skall föras i varje kommun. De principer, som gälla för redovisningen till fattigvårdsstatistiken, äro också desamma, som ligga till grund för socialregistrets förande. Vid redovisningen av understödstagarna och av dem uppburna understöd utgör familjen i fattigvårdsrättslig mening enhet. Familjen omfattar enligt fattigvårdslagen huvudpersonen, som kan vara man eller kvinna samt de personer, som härleda sin hemorts rätt från honom eller henne, dvs. hustru samt barn och adoptivbarn under 16 år. Barn, som fyllt 16 år och enligt lagen äro självständiga hemortsrättsledare, redovisas för sig, dock endast om de erhållit för dem själva avsedd hjälp av fattigvården, eljest icke alls. Understöden redovisas alltså familjevis, vare sig familjen i dess helhet eller endast hemortsrättsledaren själv eller i förekommande fall endast hustrun eller de minderåriga barnen blivit delaktiga därav. I fråga om personlig vård, som meddelats någon av familjemedlemmarna på sjukvårdsanstalt, lämnas dock i varje särskilt fall uppgift om antalet personer, som åtnjutit dylik vård, med fördelning på vuxna män och kvinnor samt barn.

De redovisade understödsfallen hänföras till endera av följande sju familjetyper, nämligen ensam man utan barn, ensam man med barn, ensam kvinna utan barn, ensam kvinna med barn, gift par (eller samboende) utan barn, gift par (eller samboende) med barn samt ensamma barn. I fråga om familjer med barn uppges i varje särskilt fall antalet hemmavarande eller på fattigvårdens bekostnad utom hemmet vårdade minderåriga barn. Härjämte lämnas även uppgift om de av familjens barn under 16 år, som omhändertagits av barnavårdsnämnd.

Bearbetningen av materialet. Bearbetningen har bedrivits i två olika etapper. För det första ha, efter erforderlig granskning och komplettering av primärmaterialet, vissa av uppgifterna för varje kommun hopsummerats. På grundval av dessa kommunsummor ha vissa uppgifter angående antalet understödstagare i de särskilda kommunerna sammanställts för publicering i Årsbok för Sveriges kommuner 1951. Kommunsummorna ligga till grund för tabellbilagan till denna berättelse.

Den andra etappen har utgjorts av en representativ undersökning, omfattande vart femte av de redovisade understödsfallen. För denna bearbetning har använts hålkortsmetoden. Huvudresultaten meddelas i form av texttabeller, som ingå i den följande berättelsen.

Urvalets representativitet bestyrks i flera sammanhang i det följande. Relativa tal och medeltal kunna sålunda vid en jämförelse ofta konstateras vara i det närmaste exakt desamma i tabeller, vilka härröra från den representativa undersökningen, som i tabeller, vilka grunda sig på hela materialet. I de tabeller, vari huvudsummorna återgetts i absoluta tal, ha samtliga därpå beräknade procenttal i fördelningen angetts; sålunda även i de fall, då de bygga på en mycket liten frekvens. Vissa tabeller, som grundats på femtedelsurvalet, bestå emellertid uteslutande av relativa tal. Läsaren av sådana sammanställningar har alltså ingen möjlighet att bedöma på hur stor frekvens procentalet bygger. Om denna är 50—100, har talet därför satts inom parentes, under det att en punkt utvisar, att det motsvarande hela talet understiger 50.

De på hela materialet grundade uppgifterna återges i tabellbilagan länsvis med fördelning på landsbygd och städer, varjämte särskilda uppgifter lämnas för de större städerna. I själva berättelsen framträda de regionala och lokala olikheterna i stället genom materialets uppdelning på olika s. k. riksområden.

Antalet fattigvårdssamhällen motsvarade i stort sett antalet av rikets kommuner. Man hade endast i 5 områden, omfattande sammanlagt 13 kommuner, begagnat sig av den i 6 § fattigvårdslagen anvisade möjligheten för kommuner att sammansluta sig till gemensamma fattigvårdssamhällen. Dessa sammanslagningar beröra uteslutande landskommuner.

II. Antal understödsfall och understödsfallens fördelning på olika familjetyper.

Antal familjer med understöd av fattigvårdsstyrelserna. Antalet familjer, som av fattigvårdsstyrelserna erhållit hemunderstöd, vård på sjukvårdsanstalt eller annan hjälp under 1949 redovisas i tab. 1 i tabellbilagan fördelade på olika familjetyper, dels länsvis, dels i de större städerna. Antalet under-

	Ensamma män		Ensamma kvinnor		Giftna par el. samboende		En- samma barn	Samt- liga familjer
	utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn		
<i>Landsbygden.</i>								
Antal understödsfall	17 497	381	22 954	4 770	10 480	13 659	119	69 860
Ökning el. minskn. sedan 1948	+ 119	- 10	- 731	- 102	- 869	- 28	- 18	- 1 639
D:o i %	+ 0.7	- 2.6	- 3.1	- 2.1	- 7.7	- 0.2	- 13.1	- 2.3
<i>Städerna.</i>								
Antal understödsfall	19 649	444	22 657	8 259	8 358	15 468	119	74 954
Ökning el. minskn. sedan 1948	+ 1 124	+ 72	- 6 955	+ 460	- 1 454	+ 1 480	- 31	- 5 304
D:o i %	+ 6.1	+ 19.4	- 23.5	+ 5.9	- 14.8	+ 10.6	- 20.7	- 6.6
<i>Hela riket.</i>								
Antal understödsfall	37 146	825	45 611	13 029	18 838	29 127	238	144 814
Ökning el. minskn. sedan 1948	+ 1 243	+ 62	- 7 686	+ 358	- 2 323	+ 1 452	- 49	- 6 943
D:o i %	+ 3.5	+ 8.1	- 14.4	+ 2.8	- 11.0	+ 5.2	- 17.1	- 4.6

stödda familjer inom dessa hjälpformer uppgick i runt tal till 144 800, som fördelade sig på landsbygd och städer samt efter familjetyper på följande sätt.

Enär statistiken för år 1949 på grund av omläggningen icke omfattar understödsfall, vilka erhållit enbart vård på ålderdomshem, är hela antalet av fattigvården understödda familjer något större än vad som framgår av de redovisade talen. En folkpensionär, som med sin folkpension betalar för sig på ålderdomshem, betraktas icke som understödstagare, även om kommunen tar ut högre avgift av den pensionär, som har tillgångar utöver folkpensionen. De på ålderdomshem vårdade understödstagarna torde under 1949 enligt detta betraktelsesätt ha uppgått endast till något tusental i hela riket.

Alldenstund statistiken för år 1949 endast omfattar sådana understödsfall, som åtnjöt hemunderstöd, vård på sjukvårdsanstalt och annan av fattigvårdsstyrelsen lämnad hjälp är den endast ifråga om dessa hjälpformer jämförbar med statistiken för tidigare år. Jämförelsen med 1948 har därför i tablån begränsats till dem, som erhållit hjälp i någon av dessa former, dvs. med uteslutande av vårdtagare på ålderdomshem.

Sedan år 1948 har antalet familjer, som erhållit hjälp i någon av ovan nämnda tre former, minskat med 6 900 eller ca 5 %. Denna minskning av understödsfallen beror huvudsakligen på att verkningarna på fattigvården av den stora folkpensionsreformen och av allmänna barnbidragens införande icke hann helt göra sig märkbara i 1948 års fattigvårdsstatistik. I början av 1948 hade sålunda många familjer fortsatt understöd från fattigvården en eller två månader men åtnjöt icke senare någon hjälp. Först under år 1949 kan man därför konstatera hur mycket fattigvårdens omfattning inalles avtagit till följd av de stora socialreformerna.

Antalet understödsfall har under 1949 avtagit mera i städerna (7 %) än på landsbygden (2 %), sannolikt beroende på en större eftersläpning av

Tab. A. Antal understödsfall i olika riksområden.

Riksområden	Antal understödsfall	Ökning (+) el. minskning (-) sedan 1948	
		antal	%
<i>Landsbygden</i>	69 860	- 1 639	- 2·3
Mälardalen	13 084	- 509	- 3·7
Östra Götaland	9 927	- 455	- 4·4
Skåne, Blekinge och Halland	8 514	- 79	- 0·9
Bohuslän och Vänerlän	10 749	- 237	- 2·2
Dalarna och Nedre Norrland	18 037	- 540	- 2·9
Övre Norrland	9 549	+ 181	+ 1·9
<i>Städerna</i>	74 954	- 5 304	- 6·6
Stockholm	24 224	- 3 631	- 13·0
Göteborg	8 625	- 1 194	- 12·2
Malmö	3 450	- 602	- 14·9
Övriga städer över 30 000 inv.	15 286	+ 1 203	+ 8·5
Städer under 30 000 inv.	23 369	- 1 080	- 4·4
<i>Hela riket</i>	144 814	- 6 943	- 4·6

understödsfrekvensen i förra fallet än i det senare i samband med socialreformernas genomförande i början av 1948. Under 1948 avtog nämligen antalet understödsfall betydligt mindre i städerna än i landskommunerna.

Det är nästan uteslutande familjer utan barn, som avtagit i antal sedan föregående år. Detta sammanhänger med det minskade understödsbehovet bland folkpensionärer. Antalet familjer med barn har däremot ökat något.

Antalet understödsfall på landsbygden inom olika riksområden och i städer av olika storlek framgår av tab. A, som även visar de absoluta och relativa förändringarna sedan 1948.

Utvecklingen sedan föregående år har varit mycket varierande i olika delar av riket. På landsbygden har antalet understödsfall ökat något i Övre Norrland, men minskat inom övriga riksområden. Vad städerna beträffar uppvisa Stockholm, Göteborg och Malmö en mycket kraftig minskning, vilket sammanhänger med att antalet understödda familjer i dessa städer under 1948 avtog betydligt mindre än i riket i övrigt. I fråga om övriga städer över 30 000 invånare ha understödsfallen ökat icke obetydligt.

För att belysa de totala verkningarna av socialreformerna år 1948 är det av intresse att göra en jämförelse mellan 1947 och 1949. De understödda familjernas antal har inalles minskats från 219 200 år 1947 till 144 800 år 1949. Minskningen uppgår till 74 400 familjer eller 34 %. Nedgången har i realiteten varit något mindre. 1949 års siffror äro som tidigare framhållits icke fullt jämförbara med föregående års, beroende på att vårdtagare på ålderdomshem icke ingå i redovisningen för 1949. Enär en mindre del av vårdtagarna alltjämt kvarstår som understödstagare är totalantalet understödsfall år 1949 något större än vad som ovan angetts. Antalet understödstagare på ålderdomshem för år 1949 är emellertid icke känt, varför en fullt exakt jämförelse med tidigare år icke är möjlig. Då såsom tidigare angetts

deras antal endast torde uppgå till något tusental ger nedanstående tal på någon enstaka procent när en uppfattning om förändringarnas totala omfattning. Av nedanstående tablå framgå förändringarna i antalet understödsfall mellan 1947 och 1949 för olika familjetyper samt för landsbygd och städer.

	Ensamma män		Ensamma kvinnor		Giftna par el. samboende		Ensamma barn	Samtliga familjer
	utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn		
<i>Landsbygden.</i>								
Antal understödsfall	17 497	381	22 954	4 770	10 480	13 659	119	69 860
Ökning el. minskn. sedan 1947	-15 463	- 100	-20 810	-1 435	-4 963	-3 161	- 80	-46 012
D:o i %	- 46.9	- 20.8	- 47.6	- 23.1	- 32.1	- 18.8	- 40.2	- 39.7
<i>Städerna.</i>								
Antal understödsfall	19 649	444	22 657	8 259	8 358	15 468	119	74 954
Ökning el. minskn. sedan 1947	- 7 922	+ 147	-20 058	+ 627	-2 975	+ 1 876	- 72	-28 377
D:o i %	- 28.7	+ 49.5	- 47.0	+ 8.2	- 26.3	+ 13.8	- 37.7	- 27.5
<i>Hela riket.</i>								
Antal understödsfall	37 146	825	45 611	13 029	18 838	29 127	238	144 814
Ökning el. minskn. sedan 1947	-23 385	+ 47	-40 868	- 808	-7 938	-1 285	- 152	-74 389
D:o i %	- 38.6	+ 6.0	- 47.3	- 5.8	- 29.6	- 4.2	- 39.0	- 33.9

Såsom framgår av tablån har minskningen av antalet understödda familjer under de två senaste åren som en följd av de höjda folkpensionerna till övervägande delen ägt rum bland ensamstående och giftna personer utan barn, vilka i stor utsträckning utgöras av folkpensionärer. Antalet understödda familjer med barn har däremot minskat mycket obetydligt efter allmänna barnbidragens införande.

Antal familjer med understöd av fattigvårdsstyrelserna, fördelade efter familjetyper. Understödsfallens fördelning på familjetyper framgår av tab. B, som bygger på den representativa undersökningen. Ensamstående kvinnor omfattade totalt 40 % av samtliga understödda familjer, äkta makar 33 % och ensamstående män 26 %. Sedan föregående år har andelen giftna par ökat något (från 30 till 33 %), medan de ensamstående kvinnorna minskat i motsvarande mån.

Skillnaden i fördelningen på familjetyper äro rätt små mellan landsbygden i dess helhet och samtliga städer. Olikheterna bestå i att städerna ha flera ensamma kvinnor bland understödstagarna men färre giftna par.

Andelen familjer med barn (inräknat ensamma barn) uppgick i hela riket till 30 %. Den var större i städerna (32 %) än i landskommunerna (28 %). Procenttalet har ökat fem enheter sedan föregående år, vilket sammanhänger med att barnfamiljerna ökat, medan pensionärsfamiljerna minskat i antal. De flesta barnfamiljerna tillhörde familjetypen giftna par med barn, som omfattade 20 % av samtliga understödsfall mot 17 % 1948.

Liksom i föregående berättelser rörande fattigvården ha understödstagarna fördelats på folkpensionärer med behovsprövade tillägg till folkpen-

Tab. B. Understödsfallens fördelning på olika familjetyper bland tilläggs pensionärer och övriga understödstagare.

Representativa undersökningen.

	Antal understödsfall	Därav, i %, tillhörande familjetypen						
		ensamma män		ensamma kvinnor		gifta par el. samboende		ensamma barn
		utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn	
1. Understödsstagare med tilläggs pension.								
Landsbygden	5 510	31·9	0·4	40·3	1·8	18·4	7·2	—
Städerna	4 509	28·2	0·1	47·1	2·1	16·8	5·7	—
Hela riket	10 019	30·3	0·2	43·3	2·0	17·7	6·5	—
2. Övriga understödstagare.								
Landsbygden	8 429	21·0	0·7	27·0	9·8	12·5	28·8	0·2
Städerna	10 470	25·5	0·8	23·1	15·1	8·5	26·8	0·2
Hela riket	18 899	23·5	0·7	24·8	12·8	10·3	27·7	0·2
3. Samtliga understödstagare.								
Landsbygden	13 939	25·3	0·6	32·2	6·7	14·8	20·3	0·1
Städerna	14 979	26·3	0·6	30·8	11·2	11·0	20·5	0·1
Hela riket	28 918	25·8	0·6	31·2	9·0	12·8	20·4	0·2

sionen (i det följande för korthetens skull stundom kallade tilläggs pensionärer) och övriga understödstagare. Bland tilläggs pensionärerna omfattade de barnlösa familjetyperna 91 % och bland övriga understödstagare 59 % av understödsfallen. Talrikast var i förra fallet gruppen ensamma kvinnor utan barn (43 %) och i det senare gifta par med barn (28 %).

Sedan 1948 har barnfamiljernas andel ökat bland tilläggs pensionärerna från 6 till 9 % och bland övriga understödstagare från 39 till 41 %.

Av fattigvårdsstyrelserna understödda familjer, fördelade efter barnantal. Fördelningen av de understödda familjerna efter barnantal framgår av tab. C, som grundar sig på den representativa undersökningen. Vid grupperingen av familjerna efter barnantal ha medräknats samtliga redovisade barn under 16 år, såväl hemmavarande eller på fattigvårdens bekostnad utom hemmet vårdade barn som av barnavårdsnämnderna omhändertagna och i fosterhem, barnhem eller annan anstalt utackorderade barn.

Av samtliga understödda familjer hade ca 20 % 1 eller 2 barn och 10 % 3 eller flera barn. Givetvis förekommo barnen mest bland gifta par, av vilka 37 % hade 1 eller 2 barn och 24 % 3 eller flera barn.

Bland tilläggs pensionärerna hade ungefär 6 % av familjerna 1 eller 2 barn och 2 % flera barn.

Övriga understödstagare, som icke åtnjöt tilläggs pension, äro betydligt oftare barnrika; 28 % av familjerna hade 1 eller 2 barn och 14 % hade 3 eller flera barn. Av de äkta makarna hade 44 % 1 eller 2 barn och 30 % 3 eller flera barn.

Tab. C. Antal fattigvårdsunderstödda familjer inom olika familjetyper, fördelade efter barnantal.

Representativa undersökningen.

Familjetyper	Understödstagare med tilläggspension			Övriga understödstagare			Samtliga understödstagare		
	Landsbygden	Städerna	Hela riket	Landsbygden	Städerna	Hela riket	Landsbygden	Städerna	Hela riket
<i>Ensamma män.</i>									
Antal understödsfall (1/5)	1 779	1 276	3 055	1 825	2 748	4 573	3 604	4 024	7 628
Därav, i %, med 0 barn	98.9	99.6	99.2	96.8	97.0	96.9	97.8	97.8	97.8
1—2 »	0.8	0.4	0.6	2.4	2.6	2.5	1.6	1.9	1.8
3 el. fl. »	0.3	—	0.2	0.8	0.4	0.6	0.6	0.3	0.4
<i>Ensamma kvinnor.</i>									
Antal understödsfall (1/6)	2 320	2 218	4 538	3 105	4 000	7 105	5 425	6 218	11 643
Därav, i %, med 0 barn	95.6	95.8	95.7	73.2	60.3	66.0	82.8	73.0	77.6
1—2 »	3.7	3.7	3.7	20.7	31.6	26.8	13.4	21.6	17.8
3 el. fl. »	0.7	0.5	0.6	6.1	8.1	7.2	3.8	5.4	4.6
<i>Gifta par el. samboende.</i>									
Antal understödsfall (1/6)	1 411	1 015	2 426	3 478	3 698	7 176	4 889	4 713	9 602
Därav, i %, med 0 barn	71.9	74.7	73.1	30.2	21.0	27.0	42.2	34.9	38.6
1—2 »	18.9	18.5	18.7	37.5	49.2	43.5	32.2	42.6	37.3
3 el. fl. »	9.2	6.8	8.2	32.3	26.8	29.5	25.6	22.5	24.1
<i>Ensamma barn.</i>									
Antal understödsfall (1/6)	—	—	—	21	24	45	21	24	45
Därav, i %, 1—2 barn	—	—	—	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
3 el. fl. »	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Samtliga familjer.</i>									
Antal understödsfall (1/6)	5 510	4 509	10 019	8 429	10 470	18 899	13 939	14 979	28 918
Därav, i %, med 0 barn	90.6	92.1	91.3	60.4	57.0	58.5	72.3	67.6	69.8
1—2 »	6.7	6.1	6.4	23.9	30.4	27.5	17.1	23.0	20.2
3 el. fl. »	2.7	1.8	2.3	15.7	12.6	14.0	10.6	9.4	10.0

Mellan landsbygd och städer förefinnas vissa skillnader i fråga om förekomsten av barnfamiljer i fattigvårds klientelet.

Hela antalet barnfamiljer, som någon gång under år 1949 åtnjutit understöd av fattigvårdsstyrelserna, uppgick enligt nedanstående tablå till i runt tal 43 000. Antalet hemmavarande eller på fattigvårdens bekostnad utom hem-

	Landsbygden	Städerna	Hela riket	
			1949	1948
Antal barnfamiljer	19 000	24 000	43 000	42 000
Därav med				
1—2 barn	12 000	17 000	29 000	28 000
3 el. fl. barn	7 000	7 000	14 000	14 000
Antal barn	47 000	48 000	95 000	90 000
Därav i familjer med				
1—2 barn	16 000	23 000	39 000	37 000
3 el. fl. barn	31 000	25 000	56 000	53 000

Tab. D. Antal understödsfall inom olika familjetyper, fördelade i procent efter försörjarens ålder bland tilläggs pensionärer och övriga understödstagare år 1949.

Representativa undersökningen.

Ålder	Understödstagare med tilläggs- pension					Övriga understödstagare					Samtliga under- stöds- fall
	En- sam- ma män	En- sam- ma kvin- nor	Giftna par el. samboende		Samt- liga famil- jer	En- sam- ma män	En- sam- ma kvin- nor	Giftna par el. sam- bo- ende	En- sam- ma barn	Samt- liga famil- jer	
			endera m. till- läggs- pen- sion	båda m. till- läggs- pen- sion							
<i>Landsbygden.</i>											
Antal understödsfall (¹ / ₅)	1 779	2 320	843	568	5 510	1 825	3 105	3 478	21	8 429	13 939
Därav, i %, där försörjaren vari åldern intill 16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	100·0	0·3	0·2
16—30 »	12·1	5·3	2·7	0·2	6·6	30·7	17·4	9·7	—	17·1	12·9
30—40 »	12·8	6·6	7·8	1·4	8·3	14·8	11·8	25·3	—	18·0	14·2
40—50 »	15·4	10·5	17·0	1·8	12·1	13·3	14·3	27·2	—	19·3	16·5
50—60 »	15·8	14·8	27·6	7·4	16·3	13·7	18·4	17·9	—	17·1	16·8
60—67 »	10·2	17·3	17·8	16·5	15·0	8·5	14·9	8·3	—	10·8	12·4
67— »	33·7	45·5	27·2	72·7	41·7	19·0	23·2	11·6	—	17·4	27·0
<i>Städerna.</i>											
Antal understödsfall (¹ / ₅)	1 276	2 218	559	456	4 509	2 748	4 000	3 698	24	10 470	14 979
Därav, i %, där försörjaren vari åldern intill 16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	100·0	0·2	0·2
16—30 »	10·1	6·0	2·0	0·4	6·1	34·3	24·5	20·2	—	25·5	19·6
30—40 »	11·3	5·8	11·1	1·1	7·5	19·8	19·5	32·3	—	24·0	19·1
40—50 »	13·5	8·8	18·1	1·8	10·6	17·4	17·8	24·2	—	20·0	17·1
50—60 »	14·2	14·1	27·5	6·6	15·0	14·4	18·5	14·5	—	16·0	15·7
60—67 »	13·3	20·8	20·2	19·7	18·3	9·9	14·7	6·5	—	10·5	12·9
67— »	37·6	44·5	21·1	70·4	42·3	4·2	5·0	2·3	—	3·8	15·4
<i>Hela riket.</i>											
Antal understödsfall (¹ / ₅)	3 055	4 538	1 402	1 024	10 019	4 573	7 105	7 176	45	18 899	28 918
Därav, i %, där försörjaren vari åldern intill 16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	100·0	0·2	0·2
16—30 »	11·3	5·6	2·4	0·3	6·4	32·9	21·4	15·1	—	21·7	16·4
30—40 »	12·2	6·2	9·1	1·3	7·9	17·8	16·1	28·9	—	21·4	16·7
40—50 »	14·6	9·7	17·4	1·7	11·4	15·3	16·3	25·6	—	19·7	16·8
50—60 »	15·1	14·5	27·5	7·0	15·7	14·1	18·5	16·2	—	16·5	16·2
60—67 »	11·5	19·0	18·8	18·0	16·6	9·3	14·8	7·4	—	10·6	12·7
67— »	35·3	45·0	24·8	71·7	42·0	10·1	12·9	6·8	—	9·9	21·0

met vårdade barn i dessa familjer var 95 000. Enligt beräkningar, utförda på grundval av den representativa undersökningen, fördela sig de understödda barnfamiljerna resp. barnen på ett- och tvåbarnsfamiljer resp. flerbarnsfamiljer på sätt som framgår av tablån nederst på sid. 15.

III. Understödsfallens fördelning efter hemortsrättsledarens ålder.

För varje familj, som åtnjutit understöd, har uppgivits huvudpersonens eller hemortsrättsledarens födelseår. På grundval av dessa uppgifter lämnas i tab. D en översikt över åldersfördelningen för tilläggs pensionärer och övriga understödstagare i landskommuner och städer. I städerna äro åldersgrupperna 16—30 och 30—40 år något talrikare företrädda än i landskommunerna, medan motsatsen är fallet med åldrarna över 67 år. I övrigt framträda inga större olikheter i ålderssammansättningen mellan land och stad.

Bland tilläggs pensionärerna äro självfallet åldringarna starkt övertaliga. I 42 % av samtliga understödsfall inom denna kategori av understödstagare var huvudpersonen 67 år och däröver och i nära 60 % av fallen över 60 år.

I tab. D, där även åldersfördelningen inom olika familjetyper redovisas, märker man för pensionärernas del särskilt den stora andelen åldringar (72 %) över 67 år bland gifta par, där båda makarna åtnjuta tilläggs pension. Bland makar, av vilka endera åtnjuter tilläggs pension, är däremot det övervägande antalet (75 %) av huvudpersonerna under 67 år. De ensamma männen uppvisa en högre procent (65 %) invalider, dvs. tilläggs pensionärer under 67 år, bland pensionärerna än kvinnorna (55 %). Beträffande understödstagare, som icke åtnjuta tilläggs pension, äro bland ensamma män de yngsta åldrarna (under 30 år) starkare representerade än inom övriga hithörande familjetyper. I fråga om de gifta inom samma kategori av understödstagare äro de arbetsföra åldrarna relativt talrikare och de äldsta endast sparsamt företrädda i jämförelse med vad fallet är inom övriga familjetyper. De gifta männen voro sålunda i 55 % av samtliga fall mellan 30 och 50 år samt i blott 7 % av fallen över 67 år.

IV. Understödstagarnas antal och andel av befolkningen.

Antal personer med understöd av fattigvårdsstyrelserna. Som understödda personer eller understödstagare betecknas i det följande samtliga familjemedlemmar i de av fattigvården understödda familjerna. Detta sker oavsett om familjen som helhet eller endast någon eller några av familjemedlemmarna kommit i åtnjutande av hjälp eller vård. Minderåriga barn, som omhändertagits av barnavårdsnämnd, medräknas dock icke bland de av fattigvården understödda, ej heller hemmavarande barn över 16 år.

Antalet understödstagare uppgick under år 1949 i runt tal till 285 000. De fördelade sig på landsbygd och städer samt på män, kvinnor och barn under 16 år i enlighet med följande tablå, som även redovisar förändringen i antalet understödstagare sedan föregående år.

Sedan 1948 har antalet understödstagare minskat med 5 600 personer eller 2 %. Jämförelsen med 1948 har därvid begränsats till dem, som erhållit hem-

	Antal vuxna personer			Antal redovisade barn	Samtliga understödstagare
	Män	Kvinnor	Tillhoppa		
<i>Landsbygden.</i>					
Antal understödstagare	42 017	51 863	93 880	45 316	139 196
Ökning el. minskning sedan 1948	- 658	- 1 590	- 2 248	- 1 207	- 3 455
D:o i %	- 1·6	- 3·0	- 2·3	- 2·6	- 2·4
<i>Städerna.</i>					
Antal understödstagare	43 919	54 742	98 661	47 097	145 758
Ökning el. minskning sedan 1948	+ 1 237	- 6 414	- 5 177	+ 3 015	- 2 162
D:o i %	+ 2·9	- 10·5	- 5·0	+ 6·8	- 1·6
<i>Hela riket.</i>					
Antal understödstagare	85 936	106 605	192 541	92 413	284 954
Ökning el. minskning sedan 1948	+ 579	- 8 004	- 7 425	+ 1 808	- 5 617
D:o i %	+ 0·7	- 7·0	- 3·7	+ 2·0	- 1·9

understöd, vård på sjukvårdsanstalt eller annan hjälp, dvs. till understödstagare inom de hjälpformer, som fr. o. m. 1949 ingå i statistiken. Den relativa nedgången i antalet understödstagare är något mindre än för antalet understödsfall, vilket sammanhänger med den minskningen av antalet understödda folkpensionärer, som huvudsakligen utgöras av ensamstående. De vuxna ha sedan föregående år minskat med 4 %, och barnen ha ökat med 2 %.

Antalet understödstagare länsvis samt i de större städerna framgår av tab. 1 i tabellbilagan. I tab. E lämnas på grundval av dessa siffror en översikt av förändringarna i understödstagarnas antal i olika riksområden och kommuntyper. Tabellen utvisar väsentligen samma tendenser som tab. A.

Understödstagarnas fördelning på barn och äldre samt efter civilstånd. En belysning av understödstagarnas fördelning på barn (under 16 år) och äldre

Tab. E. Antal understödstagare i olika riksområden.

Riksområden	Antal understödda personer	Ökning(+)el. minskning(-) sedan 1948	
		Antal	%
<i>Landsbygden</i>	139 196	- 3 455	- 2·4
Mälardalen	23 424	- 1 133	- 4·6
Östra Götaland	18 010	- 286	- 1·6
Skåne, Blekinge och Halland	15 695	- 58	- 0·4
Bohuslän och Vänerlän	18 970	- 209	- 1·1
Dalarna och Nedre Norrland	36 813	- 1 471	- 3·8
Övre Norrland	26 284	- 298	- 1·1
<i>Städerna</i>	145 758	- 2 162	- 1·5
Stockholm	44 580	- 2 135	- 4·6
Göteborg	16 357	- 1 466	- 8·2
Malmö	7 778	- 424	- 5·2
Övriga städer över 30 000 inv.	31 111	+ 2 701	+ 9·5
Städer under 30 000 inv.	45 932	- 838	- 1·8
<i>Hela riket</i>	284 954	- 5 617	- 1·9

Tab. F. Understödstagarnas fördelning på barn och äldre samt efter civilstånd.

Representativa undersökningen.

	Antal under- stöds- tagare (1/2)	Därav, i %,						barn under 16 år
		vuxna män			vuxna kvinnor			
		ej gifta	gifta	samt- liga	ej gifta	gifta	samt- liga	
1. Understödstagare med tilläggs-pension.								
Landsbygden	7 971	22·3	17·7	40·0	29·1	17·7	46·8	13·2
Städerna	6 120	20·9	16·6	37·5	36·2	16·6	52·8	9·7
Hela riket	14 091	21·7	17·2	38·9	32·2	17·2	49·4	11·7
2. Övriga understödstagare.								
Landsbygden	20 202	9·0	17·2	26·2	15·4	17·2	32·6	41·2
Städerna	23 211	11·9	15·9	27·8	17·2	15·9	33·1	39·1
Hela riket	43 413	10·6	16·5	27·1	16·4	16·5	32·9	40·0
3. Samtliga understödstagare.								
Landsbygden	28 173	12·8	17·3	30·1	19·8	17·3	36·6	33·3
Städerna	29 331	13·7	16·1	29·8	21·2	16·1	37·3	32·9
Hela riket	57 504	13·3	16·7	30·0	20·2	16·7	36·9	33·1

samt på civilstånd lämnas på grundval av det representativa materialet i tab. F. Fördelningen av de vuxna understödstagarna efter civilstånd grundar sig på grupperingen av understödsfallen efter familjetyper. Ensamstående vuxna män och kvinnor ha hänförs till grupperna ej gifta män resp. kvinnor samt gifta par (eller samboende) till gifta män resp. kvinnor. I stort sett torde detta motsvara den verkliga fördelningen av understödstagarna efter civilstånd.

Beträffande de vuxnas andel av samtliga understödda personer finner man av tab. F genomgående ett överskott av kvinnor, särskilt i städerna. De vuxna kvinnorna utgöra sålunda i hela riket 37 %, under det att proportionen av män stannar vid 30 %. Störst är kvinnoöverskottet bland tilläggs-pensionärerna. Kvinnorna utgjorde 49 % av samtliga understödda personer inom denna kategori av understödstagare, männen däremot 39 %.

Även med avseende på de vuxna understödstagarnas fördelning efter civilstånd råda olikheter mellan olika kategorier av understödstagare. Därvid förtjänar särskilt framhållas det stora antalet ej gifta personer bland tilläggs-pensionärerna, mest utpräglad bland kvinnorna i städerna. Andelen gifta personer visar däremot inga större olikheter mellan tilläggs-pensionärer och övriga understödstagare.

Barnen utgöra en avsevärd del av understödstagarna. Av samtliga understödda personer voro 33 % barn. Relativa antalet barn var minst bland tilläggs-pensionärerna (12 %). Bland övriga understödstagare (utan tilläggs-pension) voro barnen desto talrikare (40 %). Relativa antalet barn har ökat något sedan 1948, enär deras antal ökat, medan de vuxnas numerär minskat.

Bland understödstagarna ha endast inräknats de minderåriga barn, vilka vistats i hemmet eller på fattigvårdens bekostnad åtnjutit vård utom hemmet. Dessa utgjorde, som tidigare nämnts, inalles 92 400, varav i landskommunerna 45 300 och i städerna 47 100. I vissa fall hade emellertid de understödda familjerna dessutom barn, vilka voro omhändertagna av barnavårdsnämnd för skyddsuppfostran eller samhällsvård och på barnavårdsnämndernas bekostnad vårdades i fosterhem eller barnhem eller på annan anstalt. Antalet dylika barn redovisas länsvis i tab. 1 i tabellbilagan. De utgjorde inalles 3 830, varav på landsbygden 1 180 och i städerna 2 650. Tillsammans uppgick sålunda hela antalet minderåriga barn i de av fattigvården understödda familjerna till 96 250, därav 46 500 på landsbygden och 49 750 i städerna.

De barn i de av fattigvården understödda familjerna, som voro omhändertagna av barnavårdsnämnderna, utgjorde 4·0 % av familjernas hela barnantal. De voro, relativt sett, mycket talrikare i städerna (5·3 %) än på landsbygden (2·5 %).

Hela antalet barn, som voro omhändertagna av barnavårdsnämnderna under år 1949, uppgick enligt uppgifter till barnavårdsstatistiken till ungefär 33 000, varav ca 14 000 i landskommunerna och 19 000 i städerna. I relation härtill utgöra de av barnavårdsnämnderna omhändertagna barnen i de fattigvårdsunderstödda familjerna år 1949 i hela riket 11·6 %, på landsbygden 8·4 % och i städerna 13·9 %.

Antal understödstagare i förhållande till folkmängden. Antalet understödstagare i procent av folkmängden (den 1 januari 1949) på landsbygden resp. i städerna länsvis samt i landskommuner av olika näringstyp framgår av tab. G.

Relativa antalet understödstagare har minskat från 4·4 % år 1948 till 4·1 % år 1949. Talet är något högre för städerna (4·6 %) än för landskommunerna (3·7 %). Sedan år 1940 har den relativa understödsfrekvensen nedgått med drygt 50 %. Detta framgår av nedanstående tablå, som visar understödsprocentens utveckling under perioden 1939—49.

Å r	L a n d s b y g d						Städer	Lands- bygd och städer
	Jord- bruks- kom- muner	Skogs- kom- muner	Blandade kom- muner	Industri- kom- muner	Övriga kom- muner	Samtliga lands- kom- muner		
1939	6·3	12·1	8·2	8·4	9·2	8·2	8·5	8·3
1940	5·9	10·9	7·8	8·8	9·0	7·9	9·1	8·4
1941	5·8	10·4	7·4	9·0	8·7	7·7	9·0	8·2
1942	5·2	8·9	6·9	8·3	7·5	7·0	7·9	7·4
1943	4·8	8·2	6·2	7·3	6·9	6·4	6·7	6·5
1944	4·5	8·1	6·1	7·1	6·7	6·2	6·5	6·3
1945	4·3	8·5	5·8	6·7	6·4	5·9	6·6	6·2
1946	4·1	7·9	5·5	6·4	6·2	5·7	5·9	5·8
1947	3·9	7·8	5·3	5·9	5·9	5·4	5·8	5·6
1948	2·8	6·3	3·8	4·3	4·3	3·9	5·0	4·4
1949	2·3	5·4	3·3	3·8	4·2	3·7	4·6	4·1

Tab. G. Understödstagare i procent av folkmängden inom olika kommuntyper, länsvis år 1949.

L ä n	L a n d s b y g d					Samtl. landskommuner	Städer	Landsbygd och städer
	Jordbrukskommuner	Skogskommuner	Blandade kommuner	Industri-kommuner	Övriga kommuner			
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	6.1	6.1
Stockholms län	3.5	0.4	3.4	3.9	3.9	3.8	4.4	4.0
Uppsala	3.2	0.7	2.9	4.6	4.2	3.5	4.7	4.0
Södermanlands »	4.0	—	3.7	1.5	4.6	4.1	3.8	3.9
Östergötlands »	2.6	1.0	3.1	4.6	4.3	3.5	4.5	4.0
därav Norrköpings stad	—	—	—	—	—	—	5.9	5.9
Jönköpings län	1.2	—	1.2	1.8	2.1	1.6	3.0	2.2
Kronobergs »	1.2	—	1.9	2.1	3.0	2.3	3.9	2.5
Kalmar »	1.9	—	3.1	2.7	4.4	3.4	3.7	3.5
Gotlands »	1.4	—	1.6	4.1	3.7	2.2	5.7	3.0
Blekinge »	2.8	—	5.9	4.4	6.1	5.9	4.0	5.2
Kristianstads »	1.7	—	1.9	2.8	2.4	2.2	3.5	2.4
Malmöhus »	1.6	—	1.9	2.0	1.9	1.9	4.2	3.4
därav Malmö stad	—	—	—	—	—	—	4.2	4.2
Hallands län	1.0	—	1.4	6.5	1.5	1.5	2.7	2.0
Göteborgs o. Bohus »	2.2	—	1.8	1.7	2.6	2.1	4.6	4.0
därav Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—	4.8	4.8
Älvsborgs län	1.1	—	1.4	2.2	2.5	1.9	4.0	2.6
Skaraborgs »	1.4	—	1.9	1.7	2.5	1.9	3.6	2.3
Värmlands »	3.0	4.0	3.7	4.7	4.5	4.0	4.9	4.3
Örebro »	1.7	6.0	3.3	4.3	4.6	4.1	3.1	3.6
Västmanlands »	3.1	2.8	3.4	3.6	3.9	3.6	4.0	3.8
Kopparbergs »	1.9	3.8	2.4	5.0	3.6	3.8	2.7	3.5
Gävleborgs »	3.1	6.2	5.8	5.3	5.5	5.6	4.0	5.1
Västernorrlands »	3.1	5.3	4.8	7.1	7.2	6.3	5.9	6.2
Jämtlands »	3.2	5.0	3.6	3.2	3.7	4.1	3.2	4.0
Västerbottens »	6.1	4.2	4.7	1.9	4.4	4.6	4.1	4.5
Norrbottens »	9.0	10.4	9.2	7.2	9.8	9.6	5.6	8.6
Hela riket	2.3	5.4	3.3	3.8	4.2	3.7	4.6	4.1

Stora skillnader föreligga — såsom framgår av tab. G — mellan olika län. Relativa antalet understödstagare växlar betydligt mera på landsbygden, än vad fallet är i städerna. Det största relativa antalet understödstagare i riket finner man i landskommunerna i Norrbottens och Västernorrlands län. I flertalet län utom i Norrland ha städerna högre medeltal än landskommunerna. Bland de fyra större städerna uppvisade Stockholm relativt sett de flesta understödstagarna (6.1 %).

Liksom tidigare råder stora olikheter mellan landskommuner av olika näringstyp i avseende på fattigvårdens omfattning. I jordbrukskommunerna var understödstagarnas relativa antal betydligt mindre (2.3 %) än inom övriga kommungrupper. Det högsta relativa antalet understödstagare (5.4 %) förekom i skogskommunerna. Understödsprocentens utveckling inom skilda kommuntyper under perioden 1939—1949 framgår av tab. G på sid. 20.

De regionala variationerna i understödsfrekvensen äro större än variationerna efter kommunernas olika näringstyp. Inom exempelvis jordbrukskom-

Tab. H. Fattigvårdssamhällena fördelade efter antalet understödstagare i förhållande till folkmängden, länsvis år 1949.

L ä n	Antal fattigvårdssamhällen	Därav med nedanstående relativa antal understödstagare													
		0 %	0·1-1 %	1·1-2 %	2·1-3 %	3·1-4 %	4·1-5 %	5·1-6 %	6·1-7 %	7·1-8 %	8·1-9 %	9·1-10 %	10·1-12 %	12·1-14 %	14·1- %
<i>Landsbygden.</i>															
Stockholms län	105	—	6	20	22	24	12	10	7	3	—	1	—	—	—
Uppsala	82	1	13	14	24	11	6	7	1	1	—	—	2	1	1
Södermanlands	86	—	1	19	23	10	13	11	3	3	1	1	—	—	1
Östergötlands	142	1	15	26	33	28	20	5	9	3	1	1	—	—	—
Jönköpings	123	10	52	39	14	1	5	2	—	—	—	—	—	—	—
Kronobergs	87	4	21	30	19	7	2	4	—	—	—	—	—	—	—
Kalmar	101	1	9	29	14	25	17	4	1	—	—	—	—	1	—
Gotlands	91	12	28	19	12	10	4	2	4	—	—	—	—	—	—
Blekinge	37	—	—	1	4	5	8	7	8	2	—	1	1	—	—
Kristianstads	146	2	33	53	34	13	8	2	—	—	—	—	1	—	—
Malmöhus	234	15	67	69	40	26	5	3	3	3	2	—	1	—	—
Hallands	87	8	37	26	11	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—
Göteborgs o. Boh.	84	1	32	21	16	10	2	—	2	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs	216	34	75	65	21	15	2	4	—	—	—	—	—	—	—
Skaraborgs	258	38	76	73	35	15	13	1	4	1	2	—	—	—	—
Värmlands	88	—	8	21	13	17	12	9	3	2	1	2	—	—	—
Örebro	57	—	5	20	13	5	3	1	3	2	3	1	1	—	—
Västmanlands	62	—	5	10	16	12	9	5	2	1	1	—	1	—	—
Kopparbergs	50	—	2	8	15	9	4	3	5	4	—	—	—	—	—
Gävleborgs	49	—	—	2	5	6	11	10	3	6	2	3	1	—	—
Västernorrlands	62	—	1	4	6	12	5	6	12	3	5	—	4	4	—
Jämtlands	61	1	2	9	13	13	9	7	5	2	—	—	—	—	—
Västerbottens	30	1	1	5	7	5	4	5	—	—	—	—	1	—	1
Norrbottens	25	—	—	—	—	1	—	3	—	4	4	1	7	1	4
Samtliga	2 363	129	489	583	410	282	176	111	76	40	22	11	20	7	7
Därav i															
jordbrukskomm. . .	674	86	197	162	105	49	25	17	13	6	6	2	2	1	3
skogskomm.	98	—	3	11	14	16	11	13	14	6	1	3	5	—	1
blandade komm. . .	962	38	207	263	167	121	80	38	19	14	2	3	5	2	3
industrikomm. . .	164	2	23	43	33	25	16	5	5	4	3	3	2	—	—
övriga komm. . . .	465	3	59	104	91	71	44	38	25	10	10	—	6	4	—
Städerna	130	—	4	14	31	27	29	17	2	3	2	1	—	—	—
Hela riket 1949	2 493	129	493	597	441	309	205	128	78	43	24	12	20	7	7
1948	2 495	86	452	566	459	319	242	140	87	60	36	18	13	9	8

munerna växlar antalet understödstagare i förhållande till folkmängden mellan så vida gränser som 1·0 % i Hallands län och 9·0 % i Norrbottens län samt inom industrikommunerna mellan 1·5 % i Södermanlands län samt 7·2 % i Norrbottens län.

Fattigvårdssamhällenas fördelning efter understödsfrekvensen. Stora växlingar förekomma i understödsverksamhetens omfattning inom olika fattigvårdssamhällen. I vissa kommuner ha fattigvårdsstyrelserna haft ingen eller endast obetydlig understödsverksamhet, under det att i andra kommuner verksamheten varit av stor omfattning. Detta belyses av tab. H, där fattig-

vårdssamhällena länsvis fördelats på ett antal grupper efter storleken av det tal, som anger antalet understödstagare i procent av folkmängden.

Utmärkande för fattigvårdssamhällenas fördelning efter understödsfrekvensens storlek såväl på landsbygden som i städerna är det förhållandet, att ungefär $\frac{1}{4}$ av fattigvårdssamhällena ha färre antal understödstagare per 100 invånare än det genomsnittliga för landsbygd resp. städer.

Icke mindre än 129 fattigvårdssamhällen ha icke redovisat några understödstagare alls. Av fattigvårdssamhällena med den högsta understödsfrekvensen ha följande fjorton mer än 12 understödstagare per 100 invånare: Håbo-Tibble (14.4 %) och Holm (13.6 %) i Uppsala län, Bärbro (17.1 %) Södermanlands län, Södra Möckleby (12.3 %) Kalmar län, Torsåker (13.9 %), Ytterlännäs (12.6 %), Högsjö (12.3 %) och Bjärträ (12.1 %) i Västernorrlands län, Vilhelmina (14.5 %) Västerbottens län samt Korpilombolo (20.2 %), Nedertorneå (17.6 %), Överkalix (15.5 %), Karl-Gustav (14.2 %) och Hietaniemi (12.9 %) i Norrbottens län.

V. Understödstagare med tilläggspension m. m. samt understödda barn med barnbidrag eller bidragsförskott.

Vid sidan av fattigvård kunna till de understödda familjerna utgå andra sociala förmåner. För att belysa fattigvårdens förhållande till vissa andra grenar av den samhälleliga hjälpverksamheten har inhämtats uppgifter om i vad mån understödstagarna åtnjutit folkpension i form av tilläggspension, bostadstillägg, särskilt bostadstillägg, hustrutillägg och änkepension och för barnen uppburit särskilt barnbidrag eller bidragsförskott. Dessa äro av särskild betydelse i detta sammanhang och de vanligast förekommande former av understöd, som uppbäras samtidigt med fattigvård. Hit höra också de år 1948 inrättade allmänna barnbidragen, men dessa utgå generellt till alla barnfamiljer, varför särskilda uppgifter om deras förekomst icke ha inhämtats.

Antal understödstagare med tilläggspension m. fl. tillägg till folkpension. Med tilläggspensionärer menas i denna redogörelse sådana personer, som under året uppburit behovs- eller inkomstprövade folkpensionsförmåner, nämligen — utom tilläggspension — bostadstillägg, särskilt bostadstillägg, hustrutillägg och änkepension.

Antalet tilläggspensionärer bland understödstagarna redovisas länsvis och för de större städerna i tab. 2 i tabellbilagan. På grundval av det representativa materialet har i tab. I antalet familjer, i vilka någon av huvudpersonerna var tilläggspensionär, satts i relation till hela antalet familjer inom olika familjetyper, samt beräknats relativa antalet tilläggspensionärer bland vuxna understödstagare, män och kvinnor för sig.

Tab. I. Antal understödsfall med tilläggspension i procent av samtliga familjer inom olika familjetyper.

Representativa undersökningen.

	Antal understödsfall med tilläggspension, i %, bland							Antal tilläggspensionärer, i %, bland vuxna		
	ensamma män		ensamma kvinnor		gifta par el. samboende		samtliga familjer ¹	män	kvinnor	män o. kvinnor
	utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn				
Landsbygden	49.9	.	49.4	10.9	49.2	14.0	39.5	37.6	30.5	33.8
Städerna	32.8	.	46.8	(5.6)	46.1	8.4	30.1	26.2	25.8	26.0
Hela riket	1949 40.6	.	48.1	7.5	47.8	11.1	34.6	31.8	28.0	29.8
	1948 45.3	.	58.2	7.3	56.0	12.2	42.7	37.3	38.1	37.8

Ca 56 100 understödstagare, varav 30 900 på landsbygden och inemot 25 200 i städerna, hade enligt de föreliggande uppgifterna åtnjutit inkomstprövad folkpension under hela redogörelseåret eller någon del därav. Av samtliga vuxna understödstagare hade enligt tab. I 30 % dylik inkomstprövad folkpension. Andelen tilläggspensionärer var större i landskommunerna (34 %) än i städerna (26 %). På landsbygden var procenttalet något större för männen (38 %) än för kvinnorna (31 %), men i städerna detsamma (26 %).

I jämförelse med föregående år har antalet av fattigvården understödda tilläggspensionärer minskat från 76 500 till 56 100, vilket i första hand sammanhänger med att vårdtagarna på ålderdomshem uteslutits ur redovisningen för 1949, och f. ö. beror på att folkpensionsreformen minskat understödsbehovet bland folkpensionärer.

Tab. I visar, att i landskommunerna 40 % och i städerna 30 % av samtliga familjer vid sidan av understöd från fattigvårdsstyrelserna åtnjutit tilläggspension under redogörelseåret eller någon del därav. De flesta tilläggspensionärerna förekomma givetvis inom familjetyper med det största antalet ålderstigna, nämligen bland familjer utan barn. Framför allt omfattar familjetyperna ensam kvinna utan barn och gifta par utan barn en mycket stor andel tilläggspensionärer (vardera 48 %), medan endast 11 % haft tilläggspension bland gifta par med barn.

Frekvensen av tilläggspensionärer är avsevärt större bland vårdtagare på sjukvårdsanstalter än bland övriga understödstagare, vilka senare emellertid icke uppvisa några större skillnader sinsemellan, såsom framgår av tab. J.

Antal understödsfall med särskilt barnbidrag eller bidragsförskott. I tab. 2 i tabellbilagan lämnas länsvis uppgifter om hur många barn i de av fattig-

¹ Ensamma barn ha icke särredovisats i tabellen, då deras antal är alltför litet, för att man på grundval av den representativa undersökningen skall kunna dra några slutsatser om denna familjetyper.

Tab. J. Relativa antalet understödsfall med tilläggspension inom olika hjälpformer. Representativa undersökningen.

H j ä l p f o r m e r	Antal understödsfall med tilläggspension, i %, bland							
	ensamma män		ensamma kvinnor		gifta par el. samboende		samtliga familjer ¹	
	utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn	1949	1948
<i>Vårdtagare på sjukvårdsanstalt.</i>								
Landsbygden	57.3	.	58.1	.	42.4	15.3	47.3	35.4
Städerna	38.9	.	47.3	.	33.2	(8.8)	32.6	25.8
Hela riket	49.1	.	53.1	.	38.5	12.3	40.3	30.2
<i>Understödsfall med hemunderstöd.</i>								
Landsbygden	45.0	.	45.8	(10.3)	53.6	15.3	36.2	43.3
Städerna	26.7	.	43.0	(5.2)	48.5	8.8	26.8	40.3
Hela riket	33.5	.	44.2	7.0	51.1	11.6	30.8	41.5
<i>Understödsfall med annan hjälp.</i>								
Landsbygden	41.3	.	50.2	.	46.9	15.2	37.3	46.3
Städerna	32.2	.	54.3	.	47.4	(12.4)	35.2	35.0
Hela riket	37.1	.	52.0	(13.4)	47.1	14.1	36.4	38.2

vårdsstyrelserna understödda familjerna, som åtnjutit särskilt barnbidrag eller bidragsförskott. Särskilt barnbidrag utgår till föräldralösa eller faderlösa barn och till vissa invaliders barn och bör icke förväxlas med allmänt barnbidrag, som utgår till alla barn och därför ej redovisas särskilt här. De här lämnade uppgifterna avse hela antalet barn i de familjer, som åtnjutit dylika bidrag, oavsett om de direkt eller indirekt understötts av fattigvården eller varit omhändertagna av barnavårdsnämnden. I tab. K har på grundval av det representativa materialet antalet fattigvårdsunderstödda familjer med särskilt barnbidrag eller bidragsförskott satts i procent av hela antalet understödsfall med barn inom olika familjetyper. Vidare har antalet barn, som åtnjutit någon av ifrågakarande förmåner, ställts i relation till hela antalet barn inom understödsklientelet dels för familjer, som dessutom åtnjutit tilläggspension, dels för övriga familjer.

De barn i de av fattigvården understödda familjerna, som åtnjutit särskilt barnbidrag under hela redovisningsåret eller någon del därav, utgjorde i hela riket 10 900 eller 11 % av hela antalet redovisade av fattigvården understödda eller av barnavårdsnämnderna omhändertagna barn i de familjer, som understötts av fattigvårdsstyrelserna. I landskommunerna var motsvarande antal 6 300 barn och i städerna drygt 4 600. Det relativa antalet barn med särskilt barnbidrag var — såsom framgår av tab. K — större på landsbygden (12 %) än i städerna (10 %). Sedan år 1948 har antalet barn minskat med ungefär 700 eller 6 %.

¹ Ensamma barn ha icke särredovisats i tabellen, då deras antal är alltför litet, för att man på grundval av den representativa undersökningen skall kunna draga några slutsatser om denna familjetyper.

Tab. K. Relativa antalet understödsfall resp. barn med särskilt barnbidrag eller bidragsförskott inom olika familjetyper.

Representativa undersökningen.

	Antal understödsfall m. särsk. barnbidrag resp. bidragsförskott i % av samtliga familjer m. barn bland				Antal barn m. särsk. barnbidrag resp. bidragsförskott i % av samtliga barn inom familjetyper			
	en-samma män	en-samma kvinnor	gifta par el. sam-boende	samt-liga	en-samma män	en-samma kvinnor	gifta par el. sam-boende	samt-liga
Understödsfall resp. barn med särskilt barnbidrag.								
<i>Tilläggs pensionärer.</i>								
Landsbygden	61·6	58·7	.	(46·2)	62·6	60·4
Städerna	77·0	66·9	.	(48·2)	83·6	77·2
Hela riket	(42·9)	67·7	62·0	.	47·0	70·2	66·5
<i>Övriga understödstagare.</i>								
Landsbygden	21·2	(2·6)	7·3	.	23·2	2·1	5·9
Städerna	15·3		6·1	.	16·3	(1·0)	5·3
Hela riket	17·3	(1·8)	6·6	.	18·9	1·5	5·6
<i>Samtliga understödstagare.</i>								
Landsbygden	23·9	10·9	14·2	.	25·4	9·0	12·0
Städerna	16·6	7·4	10·5	.	17·6	6·8	9·8
Hela riket	19·2	9·1	12·2	.	20·6	7·9	10·9
Understödsfall resp. barn med bidragsförskott.								
<i>Tilläggs pensionärer.</i>								
Landsbygden	—	.	.	.	—	.	.	.
Städerna	—	.	.	.	—	.	.	(8·4)
Hela riket	—	.	.	(5·8)	—	.	.	(4·3)
<i>Övriga understödstagare.</i>								
Landsbygden	—	16·4	.	5·4	—	14·1	(0·9)	3·2
Städerna	32·3	4·6	14·5	.	35·5	3·0	12·5
Hela riket	28·8	3·2	10·6	.	27·6	1·9	8·0
<i>Samtliga understödstagare.</i>								
Landsbygden	—	15·6	.	5·1	—	13·5	(0·9)	3·1
Städerna	31·9	4·5	14·1	.	35·3	3·0	12·2
Hela riket	28·1	3·2	10·1	.	27·0	1·9	7·7

Antalet familjer med understöd av fattigvården, som uppburit särskilt barnbidrag till ett eller flera av sina barn under året, utgjorde enligt tab. K ungefär 12 % av samtliga understödda familjer med barn; i landskommunerna var motsvarande tal 14 % och i städerna 11 %.

På grundval av det representativa materialet kan man beräkna hela antalet fattigvårdsunderstödda familjer med särskilt barnbidrag till 5 300 i hela riket, varav 2 700 på landsbygden och 2 600 i städerna.

Frekvensen av särskilda barnbidrag är givetvis störst bland understödstagare med tilläggs pension. Även bland ensamstående kvinnor, som tillhöra gruppen övriga understödstagare, är den jämförelsevis stor. Särskilt barnbi-

drag har sålunda enligt tab. K utgått till 67 av 100 barn bland de fattigvårdsunderstödda tilläggs pensionärerna. Av 100 barn till ensamma kvinnor bland understödstagare utan tilläggs pension hade 17 åtnjutit särskilt barnbidrag. I övriga familjetyper utan tilläggs pension är relativa antalet understödsfall med barn, som åtnjutit särskilt barnbidrag, obetydligt.

Bidragsförskott hade enligt de föreliggande uppgifterna utgått till drygt 7 300 barn i de av fattigvårdsstyrelserna understödda familjerna, därav till ungefär 1 500 barn på landsbygden och drygt 5 800 barn i städerna. Detta motsvarar för hela riket inemot 8 % och för landsbygd och städer drygt 3 resp. 12 % av samtliga redovisade barn i de familjer, som understötts av fattigvården. Procenttalen äro i det närmaste oförändrade sedan år 1948.

Antalet barn, som under någon del av år 1949 åtnjutit bidragsförskott, utgjorde enligt barnavårdsnämndernas uppgifter till barnavårdsstatistiken för samma år 36 900, varav i landskommunerna 15 400 och i städerna 21 500. Enligt dessa siffror skulle icke mindre än 20 %, på landsbygden 10 % och i städerna 27 %, av samtliga barn med bidragsförskott tillhöra familjer med understöd av fattigvården.

Inom gruppen ensamma kvinnor med barn, som huvudsakligen kommer i fråga för erhållande av bidragsförskott, hade 26 % av samtliga understödsfall åtnjutit bidragsförskott till något eller några av barnen. Antalet understödda familjer med bidragsförskott utgjorde en i det närmaste dubbelt så stor andel av understödsklientelet i städerna (32 %) som på landsbygden (16 %).

Med ledning av det representativa materialet kan man beräkna antalet fattigvårdsunderstödda familjer med bidragsförskott till inemot 4 400, därav på landsbygden nära 1 000 och i städerna 3 400.

VI. Fördelningen av understödsfallen efter understödets beskaffenhet.

Fattigvårdens huvudformer. Fattigvårdsstyrelsernas hjälp lämnas i ett flertal olika former, vilka kunna indelas i följande fyra huvudgrupper, nämligen hemunderstöd, vård på fattigvårdsanstalt, vård på sjukvårdsanstalt samt »annan hjälp». Samtliga understöd i dessa fyra former ha tidigare redovisats i fattigvårdsstatistiken, men fr. o. m. 1949 har, som förut nämnts, den förändringen vidtagits, att vård på fattigvårdsanstalt uteslutits ur redovisningen, enär endast en mindre del av vårdtagarna på dessa anstalter hör betraktas som understödstagare. Statistiken omfattar sålunda numera endast sådana understödstagare, som åtnjutit understöd i någon av de övriga tre huvudformerna. De grunder, efter vilka understödets fördelning på olika huvudgrupper sker, finnas angivna i redogörelsen för år 1944, till vilken hänvisas.

Tab. L. Understödsfallens fördelning efter understödets beskaffenhet inom olika familjetyper.

Representativa undersökningen.

H j ä l p f o r m e r	Ensamma män		Ensamma kvinnor		Giftna par el. samboende		Ensamma barn	Samtliga familjer
	utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn		
<i>Landsbygden.</i>								
Antal understödsfall (1/2)	3 525	79	4 492	933	2 065	2 824	21	13 939
Därav, i %, med:								
a) enbart hemunderstöd ¹	37.2	63.3	58.6	79.3	57.8	60.3	47.6	54.3
b) » vård & sjukvårdsanstalt ¹	42.1	13.9	24.2	7.1	22.3	14.7	33.3	25.3
c) » »annan hjälp»	13.7	15.2	11.9	7.0	11.8	12.4	14.3	12.2
d) vård & sjukv.-anst. o. hemunderstöd ¹	7.0	7.6	5.3	6.6	8.1	12.6	4.8	7.7
<i>Städerna.</i>								
Antal understödsfall (1/2)	3 937	87	4 538	1 680	1 645	3 068	24	14 979
Därav, i %, med:								
a) enbart hemunderstöd ¹	55.2	72.4	67.3	80.9	65.8	70.5	16.7	66.1
b) » vård & sjukvårdsanstalt ¹	24.0	4.6	17.2	5.3	15.6	10.1	62.5	16.0
c) » »annan hjälp»	9.1	5.7	7.5	2.7	5.8	3.7	12.5	6.4
d) vård & sjukv.-anst. o. hemunderstöd ¹	11.7	17.3	8.0	11.1	12.8	15.7	8.3	11.5
<i>Hela riket.</i>								
Antal understödsfall (1/2)	7 462	166	9 030	2 613	3 710	5 892	45	28 918
Därav, i %, med:								
a) enbart hemunderstöd ¹	46.7	68.1	63.0	80.3	61.3	65.6	31.1	60.7
b) » vård & sjukvårdsanstalt ¹	32.6	9.0	20.7	5.9	19.3	12.3	48.9	20.5
c) » »annan hjälp»	11.8	10.2	9.7	4.3	9.2	7.9	13.3	9.2
d) vård & sjukv.-anst. o. hemunderstöd ¹	9.4	12.7	6.6	9.5	10.2	14.2	6.7	9.6

I det följande lämnas först vissa uppgifter om hur understödsfallen under redovisningsåret fördelade sig på respektive hjälpformer och vissa kombinationer av dessa, varefter redogörelsen i kap. VII—IX lämnar ytterligare uppgifter angående var och en av de tre särskilda huvudformerna. Det bör anmärkas, att familjer (personer), som under året erhållit hjälp i flera former, i det senare sammanhanget redovisas under var och en av de särskilda hjälpformerna.

Förekomsten av hemunderstöd. Översikter av de fattigvårdsunderstödda familjernas fördelning på respektive hjälpformer lämnas i tab. L och M, vilka grunda sig på det representativa materialet. Någon fullständig redovisning av samtliga förekommande kombinationer av de olika hjälpformerna har icke ansetts nödvändig. Den begränsningen har därför vidtagits, att de relativt få familjer, till vilka »annan hjälp» utgått jämte hemunderstöd eller anstaltsvård, icke särredovisats i tabellerna utan hänförs till det eller de slag av understöd, som de eljest erhållit.

¹ I en del fall i kombination med »annan hjälp».

Tab. M. Understödsfallens fördelning efter understödets beskaffenhet bland tilläggs-
pensionärer och övriga understödstagare.

Representativa undersökningen.

Hjälppormer	Understödsstagare med tilläggs-pension				Övriga understödstagare				
	En-sam-ma män	En-sam-ma kvin-nor	Gif-ta par el-sam-boen-de	Samt-liga famil-jer	En-sam-ma män	En-sam-ma kvin-nor	Gif-ta par el-sam-boen-de	En-sam-ma barn	Samt-liga famil-jer
<i>Landsbygden.</i>									
Antal understödsfall (1/2)	1 779	2 320	1 411	5 510	1 825	3 105	3 478	21	8 429
Därav, i %, med:									
a) enbart hemunderstöd ¹	34.0	54.6	63.2	50.2	41.5	67.8	57.7	47.6	57.9
b) » vård å sjukvårdsanstalt ¹	49.8	28.7	16.3	32.3	33.4	15.7	18.5	33.3	20.7
c) » »annan hjälp»	9.9	11.1	9.6	10.3	17.5	11.0	13.2	14.3	13.3
d) vård å sjukv.-anst. o. hemunderstöd ¹	6.8	5.6	10.9	7.2	7.6	5.5	10.6	4.8	8.1
<i>Städerna.</i>									
Antal understödsfall (1/2)	1 276	2 218	1 015	4 509	2 748	4 000	3 698	24	10 470
Därav, i %, med:									
a) enbart hemunderstöd ¹	48.0	64.7	71.4	61.5	59.1	74.5	68.2	16.7	68.1
b) » vård å sjukvårdsanstalt ¹	35.6	20.2	9.5	22.2	18.0	10.5	12.7	62.5	13.4
c) » »annan hjälp»	9.0	10.0	6.0	8.8	9.1	4.2	4.0	12.5	5.4
d) vård å sjukv.-anst. o. hemunderstöd ¹	7.4	5.1	13.1	7.5	13.8	10.8	15.1	8.3	13.1
<i>Hela riket.</i>									
Antal understödsfall (1/2)	3 055	4 538	2 426	10 019	4 573	7 105	7 176	45	18 899
Därav, i %, med:									
a) enbart hemunderstöd ¹	39.8	59.6	66.6	55.3	52.1	71.5	63.1	31.1	63.5
b) » vård å sjukvårdsanstalt ¹	43.9	24.5	13.5	27.7	24.1	12.8	15.5	48.9	16.7
c) » »annan hjälp»	9.6	10.5	8.1	9.7	12.4	7.2	8.4	13.3	8.9
d) vård å sjukv.-anst. o. hemunderstöd ¹	6.7	5.4	11.8	7.3	11.4	8.5	13.0	6.7	10.9

Av samtliga familjer, som under år 1949 fingo hjälp av fattigvårdsstyrelserna, hade enligt tab. L 70 % åtnjutit hemunderstöd någon gång under året, drygt 60 % hade erhållit hemunderstöd enbart eller hemunderstöd och »annan hjälp», medan följaktligen nära 10 % jämte hemunderstöd lämnats vård på sjukvårdsanstalt. Understöd i hemmet var vanligare i städerna, där sådan hjälp hade utgått i 78 % av understödsfallen, än på landsbygden, där motsvarande andel utgjorde 63 %. De familjer, som åtnjutit hemunderstöd enbart (eller dessutom »annan hjälp»), utgjorde i städerna 66 % och på landsbygden 55 %. I kombination med anstaltsvård förekom hemunderstöd något oftare i städerna än på landsbygden. Både i städerna och på landsbygden var hemunderstöd likväl den ojämförligt vanligaste hjälpformen. Andelen hemunderstödda familjer har förändrats endast obetydligt sedan år 1948.

Hemunderstöd var en vanligare hjälpform bland understödstagare utan tilläggs-pension än bland tilläggs-pensionärer, som tab. M visar. Särskilt i

¹ I en del fall i kombination med »annan hjälp».

Tab. N. Relativa antalet understödsfall, som erhållit »annan hjälp».
Representativa undersökningen.

	Antal understöds- fall (1/6)	därav, i %, med »annan hjälp»			
		enbart	i kombination med		tillhoppa
			hem- understöd	anstalts- vård	
1. Understödstagare med tilläggs- pension.					
Landsbygden	5 510	10·4	7·6	9·4	27·4
Städerna	4 509	8·8	6·8	8·2	23·8
Hela riket	10 019	9·6	7·3	8·9	25·8
2. Övriga understödstagare.					
Landsbygden	8 429	13·3	8·8	7·8	29·9
Städerna	10 470	5·4	8·2	6·5	20·1
Hela riket	18 899	8·9	8·5	7·1	24·6
3. Samtliga understödstagare.					
Landsbygden	13 939	12·2	8·3	8·4	28·9
Städerna	14 979	6·4	7·8	7·0	21·2
Hela riket	28 918	9·2	8·0	7·7	24·9

städerna uppvisa de förstnämnda understödstagarna en mycket stor andel hemunderstödda (81 %).

Inom samtliga familjetyper, med undantag för ensamman utan barn, utgjorde hemunderstödet den dominerande hjälpformen, såsom framgår av tab. L. Av naturliga skäl förekom dylik hjälp i väsentligt större utsträckning bland barnfamiljer än bland familjer utan barn, oftast sålunda bland ensamman kvinnor med barn (90 %) och bland äkta makar med barn (80 %, därav 14 % i samband med vård å sjukvårdsanstalt), minst ofta bland ensamman män utan barn (56 %) och bland ensamman kvinnor utan barn (70 %). Den större relativa frekvensen av hemunderstöd bland städernas understödstagare jämförd med landsbygdens är genomgående för samtliga familjetyper.

Förekomsten av vård på sjukvårdsanstalt. Vård på sjukvårdsanstalt, såväl enbart som i kombination med andra hjälpformer, hade enligt tab. L lämnats i 30 % av hela antalet understödsfall. Anstaltsvård förekom något oftare på landsbygden (33 % av understödsfallen) än vad fallet var i städerna (28 %). Den var oftare förekommande bland tilläggs pensionärer (35 %) än bland övriga familjer (28 %). Vanligast förekommer denna hjälpform bland ensamman män utan barn.

Förekomsten av »annan hjälp». Förekomsten av »annan hjälp» antingen enbart eller i kombination med övriga hjälpformer framgår av tab. N, som grundar sig på den representativa undersökningen.

Det relativa antalet understödsfall, i vilka »annan hjälp» utgått, utgjorde i hela riket 25 %. Ifrågavarande understödsfall voro talrikare i landskommunerna (29 %) än i städerna (21 %). Till drygt 9 % av samtliga understödda familjer utgick enbart »annan hjälp». De sistnämnda fallen, i vilka hjälpen merendels torde ha bestått av utackordering i enskilt hem, voro mycket vanligare på landsbygden (12 %), än vad fallet var i städerna (6 %). »Annan hjälp» i samband med vård på anstalt torde för det mesta ha bestått av utrustning för intagning på anstalterna i fråga, utlägg för resor o. dyl. Sådan hjälp har utgått i 8 % av samtliga understödsfall.

VII. Hemunderstöd.

Antal understödsfall m. m. Antalet familjer, som av fattigvårdsstyrelserna lämnats understöd i hemmet kontant eller in natura, har efter socialreformerna vid ingången av 1948 fortsatt att avtaga och uppgick år 1949 till 101 700. Detta framgår av följande tablå, som lämnar en översikt av de tre senaste årens utveckling av antalet hemunderstödda familjer.

	Antal familjer med hemunderstöd			Ökning(+) el. minskning(-) i %		
	1947	1948	1949	1947—1948	1948—1949	1947—1949
Landsbygden	64 800	45 900	43 600	- 29.1	- 5.1	- 32.7
Städerna	74 200	68 100	58 100	- 8.3	- 14.6	- 21.7
Hela riket	139 000	114 000	101 700	- 18.0	- 10.8	- 26.9
Därav						
a) tilläggs pensionärer	75 000	47 300	31 400	- 37.6	- 33.7	- 58.6
utan barn	71 000	43 700	27 700	- 38.9	- 36.6	- 61.2
med barn	4 000	3 600	3 700	- 14.8	+ 1.4	- 13.6
b) övriga familjer	64 000	66 700	70 300	+ 3.1	+ 5.4	+ 8.7
utan barn	32 000	37 000	38 000	+ 14.5	+ 2.6	+ 17.5
med barn	32 000	29 700	32 300	- 8.3	+ 8.8	+ 0.3

Sedan 1948 har antalet hemunderstödda familjer minskats med icke mindre än 12 300 eller 11 %. Denna minskning torde till väsentlig del ha inträffat under första hälften av 1948. Såsom tidigare framhållits (sid. 11) gjorde sig verkningarna av socialreformerna icke alltid omedelbart märkbara inom fattigvården vid ingången av 1948 utan först efter hand. I början av 1948 hade sålunda många familjer fortsatt understöd från fattigvården någon månad men erhöll icke senare någon hjälp.

Såsom framgår av ovanstående tablå är det huvudsakligen folkpensionsreformen, som direkt haft någon effekt på antalet understödda under de två senaste åren. Allmänna barnbidragen har haft ett mycket obetydligt inflytande på barnfamiljernas behov av understöd från fattigvården. Mellan

Tab. O. Antal understödsfall med hemunderstöd åren 1949 och 1948.

Riksområden och kommuntyper	Antal hemunderstödda familjer		Ökning(+)el. minskning(-) sedan 1948 %
	1949	1948	
<i>Landsbygden</i>	43 590	45 945	- 5.1
Mälardalen	8 660	9 255	- 6.4
Östra Götaland	5 275	5 970	- 11.6
Skåne, Blekinge och Halland	5 185	5 225	- 0.8
Bohuslän och Vänerlän	6 290	6 695	- 6.0
Dalarna och Nedre Norrland	11 605	12 385	- 6.3
Övre Norrland	6 575	6 415	+ 2.5
<i>Städerna</i>	58 095	68 065	- 14.6
Stockholm	20 045	24 205	- 17.2
Göteborg	6 610	8 125	- 18.6
Malmö	3 105	3 900	- 20.4
Övriga städer över 30 000 inv.	11 600	12 065	- 3.9
Städer under 30 000 inv.	16 735	19 770	- 15.4
<i>Hela riket</i>	101 685	114 010	- 10.8

1948 och 1949 är det endast gruppen tilläggspensionärer som minskat i antal bland de hemunderstödda. Inom denna grupp är det uteslutande de ensamstående utan barn som avtagit, medan pensionärsfamiljerna med barn ökat något. Gruppen övriga familjer har däremot ökat sedan föregående år, särskilt då barnfamiljerna.

Från 1947 till 1949 har antalet familjer med hemunderstöd sammanlagt minskat med 37 300 eller 27 %. Till följd av folkpensionsreformen har antalet hemunderstödda pensionärsfamiljer nedgått med 43 600 eller 59 %. Gruppen övriga familjer har under samma tid ökat med 6 300 eller 9 %. Den största ökningen uppvisar inom denna grupp ensamstående utan barn (18 %).

Utvecklingen har varit rätt olika i olika delar av riket. Mellan 1947 och 1948 var, såsom framgår av omstående tablå, nedgången i antalet hemunderstödda familjer större i landskommunerna (29 %) än i städerna (8 %), men mellan 1948 och 1949 större i det senare fallet (15 %) än i det förra (5 %). Tydligt är att denna utveckling sammanhänger med att verkningarna av socialreformerna något långsammare gjort sig märkbara inom fattigvården i städerna än i landskommunerna. Av tab. O, som visar förändringarna i antalet hemunderstödda familjer från 1948 till 1949 inom olika riksområden och i städer av olika storlek, framgår det att denna långsammare utveckling framför allt ägt rum i vissa av de större städerna. Sammanlagt har minskningen av de hemunderstödda familjerna från 1947 till 1949 varit större i landskommunerna (33 %) än i städerna (22 %).

De hemunderstödda familjernas fördelning på olika familjetyper, vilken återges i tab. P, skiljer sig från motsvarande fördelning inom fattigvårds-klientelet i dess helhet (jfr tab. B), särskilt därigenom att ensamma män utan barn inom den förstnämnda gruppen av understödsfall äro företrädda

Tab. P. Familjer, i vilka en eller flera personer åtnjutit hemunderstöd, fördelade på familjetyper.

Representativa undersökningen.

	Antal under- stöds- fall (¹ / ₅)	därav, i %, tillhörande familjetypen						en- sam- ma barn
		ensamma män		ensamma kvinnor		gifta par el. samboende		
		utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn	
1. Understödstagare med tilläggs- pension.								
Landsbygden	3 159	23·2	0·5	41·6	2·6	23·1	10·0	—
Städerna	3 114	22·5	0·1	47·2	2·6	20·1	7·5	—
Hela riket	6 273	22·4	0·3	44·4	2·6	21·6	8·7	—
2. Övriga understödstagare.								
Landsbygden	5 559	15·4	0·7	28·0	12·9	11·4	31·4	0·2
Städerna	8 505	22·7	0·9	22·9	17·2	7·8	28·4	0·1
Hela riket	14 064	19·9	0·8	24·9	15·5	9·2	29·6	0·1
3. Samtliga understödstagare.								
Landsbygden	8 718	17·9	0·7	32·9	9·2	15·6	23·6	0·1
Städerna	11 619	22·7	0·7	29·4	13·3	11·1	22·8	0·0
Hela riket	20 337	20·6	0·7	30·9	11·5	13·1	23·1	0·1

i relativt mindre omfattning än vad fallet är bland samtliga understödsfall (21 % mot 26 %). Ensamma kvinnor med barn förekomma emellertid oftare bland fallen med hemunderstöd än bland samtliga (12 % mot 9 %).

Ensamma kvinnor utan barn utgöra den dominerande familjetyper bland tilläggs-pensionärerna med hemunderstöd (44 %), liksom fallet är inom understödsklientelet i dess helhet bland pensionärerna (43 %). De voro

Hemunderstöd	Antal personer med hem- understöd				D:o, i %, av samtliga till fattigvårds- statistiken redovisade			
	Vuxna		Barn	Samt- liga	Vuxna		Barn	Samt- liga
	män	kvinnor			män	kv.		
1. Understödstagare med tilläggs- pension.								
Landsbygden	8 800	12 200	4 400	25 400	55	65	84	64
Städerna	7 800	12 100	2 700	22 600	68	74	92	74
Hela riket	16 600	24 300	7 100	48 000	61	70	87	68
2. Övriga understödstagare.								
Landsbygden	16 400	23 200	32 300	71 900	62	71	78	71
Städerna	25 400	32 500	40 500	98 400	79	84	89	85
Hela riket	41 800	55 700	72 800	170 300	71	78	84	78
3. Samtliga understödstagare.								
Landsbygden	25 200	35 400	36 700	97 300	59	69	78	69
Städerna	33 200	44 600	43 200	121 000	76	81	89	82
Hela riket	58 400	80 000	79 900	218 300	68	75	84	76

Tab. Q. Familjer, som åtnjutit hemunderstöd, fördelade efter försörjarens ålder.
Representativa undersökningen.

	Tilläggs pensionärer				Övriga understödstagare					Samtliga understödsfall	
	Ensamman män	Ensamman kvinnor	Gifta med endera	Gifta par med båda	Samtliga familjer	Ensamman män	Ensamman kvinnor	Gifta par	Ensamman barn		Samtliga familjer
<i>Landsbygden.</i>											
Antal understödsfall (1/5)	717	1 397	624	421	3 159	897	2 276	2 375	11	5 559	8 718
Därav, i %, där hemorts- rättsledaren var i åldern:											
—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	100.0	0.2	0.1
16—30 »	8.4	3.2	3.4	0.2	4.0	25.9	14.1	10.3	—	14.3	10.6
30—40 »	7.0	3.8	7.7	1.9	5.0	12.4	11.6	26.0	—	17.9	13.2
40—50 »	9.3	6.4	17.3	1.9	8.6	11.6	15.0	27.4	—	19.7	15.7
50—60 »	11.7	12.7	27.7	7.8	14.8	15.4	19.3	16.7	—	17.5	16.5
60—67 »	11.2	19.1	16.3	17.6	16.7	10.1	16.8	8.1	—	12.0	13.7
67— »	52.4	54.3	27.1	70.6	50.9	24.6	23.2	11.5	—	18.4	30.2
<i>Städerna.</i>											
Antal understödsfall (1/5)	706	1 549	480	379	3 114	2 005	3 414	3 080	6	8 505	11 619
Därav, i %, där hemorts- rättsledaren var i åldern:											
—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	100.0	0.1	0.1
16—30 »	6.5	3.5	2.3	0.3	3.6	31.8	21.9	21.0	—	23.9	18.5
30—40 »	6.2	4.3	11.5	0.8	5.4	20.0	19.9	32.3	—	24.4	19.3
40—50 »	9.2	6.7	18.1	2.1	8.5	18.6	19.0	23.8	—	20.7	17.4
50—60 »	13.1	13.6	26.3	7.1	14.6	15.3	19.5	14.0	—	16.5	16.0
60—67 »	16.0	23.6	20.6	21.1	21.1	11.0	16.1	6.7	—	11.4	14.0
67— »	49.0	48.3	21.2	68.6	46.8	3.3	3.6	2.2	—	3.0	14.7
<i>Hela riket.</i>											
Antal understödsfall (1/5)	1 423	2 946	1 104	800	6 273	2 902	5 690	5 455	17	14 064	20 337
Därav, i %, där hemorts- rättsledaren var i åldern:											
—16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	100.0	0.1	0.1
16—30 »	7.4	3.4	2.9	0.3	3.8	30.0	18.8	16.3	—	20.1	15.1
30—40 »	6.6	4.0	9.3	1.4	5.2	17.7	16.6	29.5	—	21.8	16.7
40—50 »	9.3	6.6	17.7	2.0	8.6	16.4	17.4	25.4	—	20.3	16.7
50—60 »	12.4	13.1	27.1	7.5	14.7	15.3	19.4	15.2	—	16.9	16.2
60—67 »	13.6	21.5	18.5	19.2	18.9	10.7	16.3	7.8	—	11.7	13.9
67— »	50.7	51.4	24.5	69.6	48.8	9.9	11.5	6.3	—	9.1	21.3

relativt flera i städerna (47 %) än på landsbygden (42 %). Även i övrigt visar uppdelningen på tilläggs pensionärer och övriga understödstagare en fördelning av fallen på familjetyper, som nära ansluter sig till den för fattigvårdsfamiljerna i allmänhet gällande. Detta följer av att mer än $\frac{2}{3}$ av samtliga understödsfall åtnjutit hemunderstöd.

Antalet personer i de familjer, som åtnjutit hemunderstöd, utgjorde i runt tal 218 300. Av tablan nederst å sid. 33 framgår det beräknade antalet vuxna män och kvinnor samt barn, vilka kommit i åtnjutande av hemunderstöd, dels på landsbygden och i städerna, dels bland tilläggs pensionärer och övriga understödstagare.

Tab. R. Familjer med hemunderstöd, fördelade efter antalet kalendermånader, under vilka dylik hjälp utgått.

Representativa undersökningen.

	Antal under- stöds- fall (¹ / _s)	därav, i %, med hemunderstöd under kalendermånader							Medel- tal under- stöds- måna- der
		1	2-3	4-5	6-7	8-9	10-11	12	
1. Understödstagare med tilläggspen- sion.									
Landsbygden	3 159	20.1	11.9	7.0	6.6	4.0	2.4	48.0	7.6
Städerna	3 114	30.8	19.2	11.3	7.7	5.0	5.5	20.6	5.2
Hela riket	6 273	25.4	15.6	9.1	7.1	4.5	4.0	34.3	6.4
2. Övriga understödstagare.									
Landsbygden	5 559	23.1	17.9	8.4	6.6	3.8	2.8	37.4	6.5
Städerna	8 505	27.9	22.7	11.7	7.1	5.8	4.9	20.4	5.2
Hela riket	14 064	26.0	20.8	10.4	6.9	4.7	4.1	27.1	5.7
3. Samtliga understödstagare.									
Landsbygden	8 718	22.0	15.7	7.9	6.6	3.9	2.6	41.8	6.9
Städerna	11 619	28.7	21.8	11.5	7.8	5.2	5.1	20.4	5.2
Hela riket	20 337	25.8	19.2	10.0	7.0	4.7	4.0	29.8	5.9

Med avseende på hemortsrättsledarens ålder förete de hemunderstödda familjerna den fördelning, som framgår av tab. Q. På det hela taget skiljer sig ej heller åldersfördelningen i någon mera väsentlig grad från densamma inom hela fattigvårdsklientelet (jfr tab. D).

Understödetts varaktighet. På formuläret för fattigvårdsstatistiken skall anges det antal kalendermånader, under vilka hemunderstöd av något slag utgått till de redovisade familjerna. Denna redovisningsmetod har valts för att på enklast möjliga sätt erhålla en ungefärlig uppfattning om hjälpens varaktighet.

Av tab. R framgår, hur understödsfallen fördelade sig efter antalet kalendermånader, under vilka hemunderstödet utgått, dels inom landsbygd och städer, dels bland tilläggs pensionärer och övriga understödstagare. Den ojämförligt vanligaste understöd tiden var på landsbygden 12 månader och i städerna 1 månad. I jämförelse med tiden före 1948 har understöd tiden för hemunderstöden avtagit betydligt som en följd av framför allt folkpensionsreformen.

Understödsfallen äro av två olika huvudtyper, dels varaktiga, dels sådana som representera mer tillfälliga hjälpbehov. Till den förra gruppen höra i verkligheten icke endast de fall, i vilka hemunderstöd utgått under hela året, utan också, på grund av omsättningen inom klientelet, en del av de fall, i vilka kortare understöd tid än 12 månader redovisats. Till följd av socialreformerna har andelen tillfälliga understödsfall ökat, medan andelen varaktiga fall har minskat. Man kan uppskatta de varaktiga understöds-

Tab. S. Familjer med hemunderstöd inom olika familjetyper, fördelade efter antalet kalendermånader, under vilka dylik hjälp utgått.

Representativa undersökningen.

	Eensamma män		Eensamma kvinnor		Giftna par el. samboende		Eensamma barn	Samtliga
	utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn		
1. Understödstagare med tilläggspension.								
<i>Landsbygden.</i>								
Antal understödsfall ($\frac{1}{6}$)	701	16	1314	83	729	316	—	3 159
Därav, i %, understödda under nedanstående antal månader								
1 mån.	22.0	—	21.5	6.0	20.7	13.0	—	20.1
2—3 »	13.1	18.8	11.3	12.1	11.4	13.0	—	11.9
4—5 »	7.7	12.5	6.6	7.2	6.7	7.6	—	7.0
6—7 »	6.4	—	6.4	7.2	6.6	7.6	—	6.6
8—9 »	3.7	—	4.1	4.8	4.0	4.4	—	4.0
10—11 »	2.7	—	2.5	3.6	2.3	1.6	—	2.4
12 »	44.4	68.7	47.6	59.1	48.3	52.8	—	48.0
Medeltal understöds månader	7.2	9.3	7.5	9.0	7.6	8.2	—	7.6
<i>Städerna.</i>								
Antal understödsfall ($\frac{1}{6}$)	702	4	1 468	81	627	232	—	3 114
Därav, i %, understödda under nedanstående antal månader								
1 mån.	36.6	—	35.5	16.1	22.5	11.2	—	30.7
2—3 »	21.2	—	20.5	18.5	18.7	7.8	—	19.3
4—5 »	14.1	50.0	9.8	13.6	12.1	8.2	—	11.3
6—7 »	7.1	25.0	8.0	7.4	7.5	7.3	—	7.7
8—9 »	5.7	—	3.9	11.1	6.1	4.7	—	5.0
10—11 »	4.6	25.0	4.5	12.3	6.2	10.8	—	5.5
12 »	10.7	—	17.8	21.0	26.9	50.0	—	20.5
Medeltal understöds månader	4.2	6.3	4.8	6.6	6.1	8.7	—	5.2
2. Övriga understödstagare.								
<i>Landsbygden.</i>								
Antal understödsfall ($\frac{1}{6}$)	857	40	1 557	719	632	1 743	11	5 550
Därav, i %, understödda under nedanstående antal månader								
1 mån.	26.0	27.5	18.6	15.4	24.7	28.2	9.1	23.1
2—3 »	20.5	17.5	13.9	13.1	15.5	23.0	18.2	17.9
4—5 »	8.9	5.0	6.1	8.5	9.7	10.0	—	8.4
6—7 »	6.2	7.5	5.7	6.5	6.3	7.7	—	6.6
8—9 »	4.4	7.5	3.6	5.0	3.6	3.0	18.2	3.8
10—11 »	2.9	2.5	2.4	3.6	1.7	3.0	9.1	2.8
12 »	31.1	32.5	49.7	47.9	38.5	25.1	45.4	37.4
Medeltal understöds månader	6.0	6.2	7.7	7.8	6.5	5.3	8.3	6.5
<i>Städerna.</i>								
Antal understödsfall ($\frac{1}{6}$)	1 931	74	1 949	1 465	666	2 414	6	8 505
Därav, i %, understödda under nedanstående antal månader								
1 mån.	40.1	32.4	18.6	18.0	33.7	29.8	50.0	27.9
2—3 »	26.0	28.4	17.0	19.1	21.6	27.1	33.3	22.7
4—5 »	10.8	10.8	9.5	10.9	12.6	14.3	—	11.7
6—7 »	6.2	5.4	6.2	8.7	6.6	7.8	—	7.1
8—9 »	3.8	3.8	5.4	7.1	3.9	5.9	—	5.3
10—11 »	3.8	4.1	5.7	7.0	4.2	4.6	—	4.9
12 »	9.8	13.5	37.6	29.2	17.4	10.5	16.7	20.4
Medeltal understöds månader	3.7	4.3	7.0	6.5	4.7	4.3	4.0	5.2

fallen till något över $\frac{1}{3}$ av samtliga. Före 1948 uppgick deras andel till åtskilligt över hälften av understödsfallen.

Om man i tab. R jämför olika kategorier av understödstagare, finner man, att tilläggs pensionärerna hade en större andel av varaktiga understödsfall än övriga understödstagare. Skillnaderna mellan landsbygd och städer äro dock stora. Efter folkpensionsreformen har tilläggs pensionärerna väsentligt längre understöd tid på landsbygden än i städerna, medan motsatsen var fallet före 1948.

Olikheten mellan skilda familjetyper med avseende på understödets varaktighet framgår för olika kategorier av understödstagare av tab. S. Bland tilläggs pensionärerna äro skillnaderna i fördelningen efter understöd tiden mellan de olika familjetyperna rätt olika i landskommuner och städer. I båda fallen ha dock gifta par med barn den längsta understöd tiden. Stora skillnader i understödsperioderna föreligga också mellan olika familjetyper bland de understödsfall, som icke åtnjutit tilläggs pension. Ytterligheterna representeras här å ena sidan av ensamma män och gifta par, vilka uppvisa det största antalet tillfälligt understödda, och å den andra av ensamma kvinnor, vilka ha det största antalet varaktiga understödsfall.

Antalet kalendermånader, under vilka hemunderstöd utgått, utgjorde, såsom framgår av tab. R, för samtliga understödsfall i genomsnitt 5.9 mot 5.7 år 1948. För tilläggs pensionärer uppgick motsvarande medeltal till 6.4 och för övriga understödstagare till 5.7.

Understödet värde. Hemunderstödet totala värde uppges för år 1949 till 15.4 milj. kr på landsbygden och 34.0 milj. kr i städerna eller tillhopa 49.4 milj. kr.

Det genomsnittliga värdet per person och understödsmånad av allt redovisat hemunderstöd uppgick i landskommunerna till 51 kr, i städerna till 112 kr och i riket i dess helhet till 82 kr. För såväl landsbygd som städer ha dessa medelbelopp stigit med 12 % sedan år 1948.

I tab. T har på grundval av det representativa materialet uträknats understödsbeloppens storlek i genomsnitt per understödsmånad för olika familjetyper, dels inom olika kategorier av understödstagare, dels inom landsbygd och städer. De tidigare särredovisade två kategorierna av understödstagare, tilläggs pensionärer och övriga understödstagare, ha i denna tabell vardera uppdelats på två, allteftersom särskilt barnbidrag eller bidragsförskott utgått till familjerna eller icke.

De lägsta hemunderstöden uppvisa tilläggs pensionärerna och lägst bland dessa äro understöden bland understödstagare utan särskilt barnbidrag eller bidragsförskott (i medeltal 43 kr per månad). De genomsnittliga understödsbeloppen äro för denna kategori av understödstagare väsentligt lägre än för övriga. Den relativt fåtaliga gruppen av pensionärsfamiljer med särskilt barnbidrag eller bidragsförskott skiljer sig oväsentligt från övriga familjer i sin understödsstandard. I kompletterande hjälp från fattigvården har till denna grupp utgått i genomsnitt 111 kr per månad. Något

Tab. T. Hemunderstödet värde i kronor per understödsmanad för olika familjetyper¹ och olika kategorier av understödstagare.

Representativa undersökningen.

	Tilläggs pensionärer				Övriga understödstagare				Samtliga understödstagare			
	Ensam man	Ensam kvinna	Ensam par	Gifta lliga	Ensam man	Ensam kvinna	Ensam par	Gifta lliga	Ensam man	Ensam kvinna	Ensam par	Gifta lliga
1. Familjer med särskilt barnbidrag eller bidragsförskott.												
Landsbygden			93	89		69	(83)	72		70	90	79
Städerna		(77)	150	136		141	145	141		137	148	140
Hela riket		76	120	111		119	118	118		115	119	116
2. Andra familjer.												
Landsbygden	30	26	42	32	48	41	85	59	39	35	71	48
Städerna	64	53	73	61	112	108	157	125	98	92	136	107
Hela riket	42	37	54	43	55	77	121	94	68	63	102	77
3. Samtliga familjer.												
Landsbygden	31	28	53	37	48	45	85	60	39	39	73	51
Städerna	64	54	84	70	111	116	157	128	98	101	138	112
Hela riket	43	39	70	51	55	86	121	97	68	71	104	82

högre belopp (118 kr) har utgått till övriga understödstagare med särskilt barnbidrag eller bidragsförskott och 94 kr per manad till dem som icke erhållit dylikt bidrag.

För skilda familjetyper ligga däremot understöden på en rätt olika nivå. Äkta makar ha i medeltal erhållit de största understödsbeloppen på grund av den merendels större försörjningsbördan.

Mellan landsbygd och städer råda stora skillnader i understödstilldelningen. Det genomsnittliga beloppet per manad var för samtliga familjer 51 resp. 112 kr. Inom skilda familjetyper och kategorier av understödstagare var understödet också genomgående ungefär dubbelt så stort i städerna som inom landskommunerna.

Hemunderstödet storlek är givetvis starkt skiftande från fall till fall, vilket ju ligger i fattigvårdens natur av fri behovsprövning.

De i tab. T anförda genomsnittliga understödsbeloppen utgöra icke heller något exakt mått på vad de hemunderstödda ha att leva av per manad. I många fall utgör hemunderstödet endast ett tillskott till familjernas övriga inkomster. Detta gäller i främsta rummet dem som uppbära tilläggs pension, särskilt barnbidrag eller bidragsförskott, men också åtskilliga bland de övriga understödstagarna åtnjuta penning- eller naturainkomster av olika slag. Ej så få äga egen stuga eller annan fastighet och torde sålunda ha

¹ Ensam barn ha icke redovisats i tabellen, då deras antal är alltför litet, för att man på grundval av den representativa undersökningen skall kunna draga några slutsatser om denna familjetyp.

ganska små utgifter för bostad; så är även förhållandet med dem som bo hos anhöriga eller i bostäder upplåtna av arbetsgivare. Framhållas må, att i de redovisade understödsbeloppen ingår det uppskattade värdet av naturförmåner. Ofta nog torde dessa förmåner ha värderats ganska lågt, särskilt på landsbygden. Bl. a. av denna orsak äro de redovisade understödsbeloppen på landsbygden och i städerna icke fullt jämförbara.

VIII. Vård på sjukvårdsanstalt.

Antal vårdtagare m. m. Antalet personer, för vilka fattigvårdsstyrelserna under år 1949 helt eller delvis bekostade en längre eller kortare tids vistelse på sjukvårdsanstalter, uppgick till ca 44 600. Deras fördelning på män, kvinnor och barn samt olika lokala områden framgår av efterföljande tablå.

Riksområden	Vårdtagare				Ökning (+) el. minskning (-) sedan 1948	
	Antal	därav, i %			Antal	%
		män	kvinnor	barn		
<i>Landsbygden</i>	23 470	50·2	43·8	6·0	- 288	- 1·2
Mälardalen	3 970	49·5	44·7	5·8	+ 82	+ 2·1
Östra Götaland	3 940	50·5	44·9	4·6	- 103	- 2·5
Skåne, Blekinge och Halland	2 905	49·7	44·6	5·7	- 258	- 8·2
Bohuslän och Vänerlän	3 835	49·5	46·2	4·3	- 93	- 2·4
Dalarna och Nedre Norrland	6 130	50·3	42·3	7·4	- 144	- 2·3
Övre Norrland	2 690	52·0	39·8	8·2	+ 228	+ 9·3
<i>Städerna</i>	21 125	49·4	42·4	8·2	+ 1 827	+ 9·5
Stockholm	7 105	49·4	41·9	8·7	+ 5	+ 0·1
Göteborg	2 810	53·8	40·0	6·2	- 140	- 4·7
Malmö	740	47·3	36·5	16·2	+ 40	+ 5·7
Övriga städer över 30 000 inv.	3 570	49·0	44·0	7·0	+ 805	+ 29·1
Städer under 30 000 inv.	6 900	48·1	43·6	8·3	+ 1 117	+ 19·3
<i>Hela riket</i>	44 595	49·8	43·1	7·1	+ 1 539	+ 3·6

Det bör framhållas, att kommunernas redovisning av de på sjukvårdsanstalter vårdade understödstagarna efter folkpensionsreformen är mycket oenhetlig, och siffrorna därför rätt osäkra. Detta gäller framför allt dem som vårdas på de statliga sinnessjukhusen. Vårdavgiften vid dessa utgör f. n. 1·50 kr per dag eller 548 kr per år. Då folkpension i regel utgår till dessa vårdtagare, erhålla fattigvårdsstyrelserna ur pensionen ersättning för utlagda vårdkostnader och få dessutom under året medel över för att förskotta vårdkostnaderna under ett halvår. Flertalet av dessa vårdtagare äro därför numera knappast att betrakta som understödstagare. Ett stort antal av dessa redovisas dock alltjämt i fattigvårdsstatistiken. Framför allt gäller detta landskommunerna, som enligt en undersökning år 1948 redovisade 6 603 dylika fall, medan städerna redovisade endast 793. Den skillnad som föreligger mellan landskommunerna och städerna, torde utslu-

tande bero på att landskommunerna tillämpa en väsentligt vidare tolkning av begreppet understödstagare i detta fall än städerna. I jämförelse med städernas tal äro därför landskommunernas för höga.

Efter den betydande minskningen av antalet understödda vårdtagare på sjukvårdsanstalt, som ägde rum under 1948 till följd av de höjda folkpensionerna, har antalet åter ökat något under 1949. Antalet vårdtagare på sjukvårdsanstalt, inräknat de på statligt sinnessjukhus vårdade, har sålunda stigit från 43 056 år 1948 till 44 595 år 1949. Stegringen utgör 1 539 vårdtagare eller 4 %. Den har huvudsakligen ägt rum i städerna. Bortser man från de på sinnessjukhus vårdade har antalet understödda vårdtagare i övrigt ökat från 35 660 till 40 780. Ökningen utgör 5 120 vårdtagare eller 14 % och är något större på landsbygden (17 %) än i städerna (12 %). De på sinnessjukhus vårdade understödstagarna har sålunda avtagit (från 7 396 år 1948 till 3 815 år 1949), medan övriga vårdtagare ökat desto mera.

De manliga vårdtagarna voro något fler än de kvinnliga (50 mot 43 %). Detta gäller såväl landsbygd som städer. Andelen barn varierade högst avsevärt. Högst var den i Malmö stad 16 %.

De familjer, som erhållit fattigvårdsstyrelsernas hjälp för vård av någon familjemedlem på sjukvårdsanstalt, fördela sig på familjetyper såsom framgår av följande tablå, vilken grundar sig på den representativa undersökningen.

Vård på sjukvårdsanstalt	Antal understödsfall (1/%)	därav, i %, tillhörande familjetypen							
		ensamma män		ensamma kvinnor		gifta par el. samboende		ensamma barn	
		utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn		
1. Understödstagare med tilläggspension.									
Landsbygden	2 176	45·6	0·3	35·4	1·1	12·2	5·4	—	
Städerna	1 340	40·8	0·2	40·3	1·6	11·6	5·5	—	
Hela riket	3 516	43·7	0·3	37·2	1·3	12·0	5·5	—	
2. Övriga understödstagare.									
Landsbygden	2 428	30·4	0·4	22·9	4·2	14·9	26·9	0·3	
Städerna	2 775	30·9	0·6	21·7	9·1	11·2	25·9	0·6	
Hela riket	5 203	30·6	0·5	22·2	6·9	12·9	26·4	0·5	
3. Samtliga understödstagare.									
Landsbygden	4 604	37·5	0·4	28·8	2·8	13·6	16·7	0·2	
Städerna	4 115	34·1	0·5	27·7	6·7	11·3	19·3	0·4	
Hela riket	8 719	35·9	0·4	28·3	4·6	12·6	17·9	0·3	

Antalet redovisade understödsfall är något mindre än $\frac{1}{3}$ av antalet vårdtagare i föregående tablå, enär det emellanåt förekommit, att två eller flera personer tillhörande samma familj under året varit intagna på sjukvårdsanstalt. Den i tablå återgivna fördelningen efter familjetyp överensstämmer någorlunda väl med motsvarande fördelning bland samtliga understödsfall (jfr tab. B). Likväl äro bland sjukvårdsfallen ensamma män utan barn

företrädde i större omfattning (36 % mot 26 %), medan ensamma kvinnor utan barn förekomma i motsvarande, mindre utsträckning (28 % mot 31 %). Barnfamiljernas andel av samtliga understödsfall, som erhållit vård på sjukvårdsanstalt, var i stort sett densamma som inom hela understödsklientelet. Det måste emellertid i övervägande grad varit föräldrarnas sjukvård, som föranlett dessa familjers fattigvårdsbehov, alldenstund barnen enligt det föregående utgjorde blott ungefär $\frac{1}{4}$, så stor andel bland vårdtagarna på sjukvårdsanstalterna som bland understödstagarna över huvud.

Fördelningen av vårdfallen på sjukvårdsanstalterna efter huvudpersonens ålder framgår i stora drag av efterföljande sammanställning, grundad på den representativa undersökningen. Denna åldersfördelning torde i stora drag överensstämma med de egentliga vårdtagarnas.

Vård på sjukvårdsanstalt	Antal understödsfall ($\frac{1}{5}$)	därav antal fall, i %, där försörjaren var i åldern						
		-16 år	16-30 år	30-40 år	40-50 år	50-60 år	60-67 år	67- år
1. Understödsstagare med tilläggs-pension.								
Landsbygden	2 176	—	11·9	14·3	18·5	19·9	13·6	21·8
Städerna	1 340	—	13·1	14·2	17·9	20·2	14·8	20·3
Hela riket	3 516	—	12·3	14·3	18·2	20·1	13·9	21·2
2. Övriga understödsstagare.								
Landsbygden	2 428	0·3	21·6	19·1	20·9	18·0	8·9	11·2
Städerna	2 775	0·6	29·4	24·0	19·4	15·9	6·9	3·8
Hela riket	5 203	0·5	25·8	21·7	20·1	16·9	7·8	7·2
3. Samtliga understödsstagare.								
Landsbygden	4 604	0·2	17·0	16·8	19·8	18·9	11·1	16·2
Städerna	4 115	0·4	24·1	20·8	18·9	17·3	9·3	9·2
Hela riket	8 719	0·3	20·4	18·7	19·4	18·1	10·2	12·9

Det utmärkande för åldersfördelningen bland vårdfallen på nu ifrågavarande anstalter är, att de arbetsföra åldrarna äro väsentligt talrikare representerade än inom hela understödsklientelet (jfr tab. D). Åldrarna under 60 år omfatta sålunda ca 77 % av vårdfallen i det förra fallet mot ungefär 66 % av understödsfallen i det senare. Dessa skiljaktigheter gälla såväl landsbygd som städer. Särskilt bland tilläggs-pensionärerna skiljer sig åldersfördelningen bland vårdfallen på sjukvårdsanstalterna starkt från densamma inom pensionärgruppen bland samtliga understödsfall. Åldrarna under 60 år voro, relativt sett, väsentligt talrikare i förra fallet (65 %) än i det senare (41 %). Bland övriga understödsstagare äro skillnaderna betydligt mindre.

Antal vård dagar och vårdens värde. Enligt tab. U, som grundar sig på det representativa materialet, utgjorde den genomsnittliga vårdtiden för

Tab. U. Vårdtagare på sjukvårdsanstalt, fördelade efter vårdtiden.

Representativa undersökningen.

	Ensamma vårdtagare						Två el. flera vårdtagare ¹			Samtliga vårdtagare. Medeltal vård-dagar
	Antal (¹ / ₃)	därav, i %, med en vård-tid av dagar					Medel-tal vård-dagar	An-tal (¹ / ₃)	Medel-tal vård-dagar	
		1-89	90-179	180-269	270-359	360 o. där-över				
1. Understödstagare med tilläggs-pension.										
Landsbygden	2 155	25.4	5.5	6.3	3.4	59.4	255	42	90	251
Städerna	1 326	34.4	6.8	5.6	3.5	49.7	222	28	131	221
Hela riket	3 481	28.8	6.0	6.0	3.5	55.7	242	70	106	240
2. Övriga understödstagare.										
Landsbygden	2 369	58.2	11.6	7.8	3.2	19.2	129	128	73	126
Städerna	2 687	75.3	10.4	4.6	3.0	6.7	76	184	45	74
Hela riket	5 056	67.3	10.9	6.1	3.1	12.6	101	312	56	98
3. Samtliga understödstagare.										
Landsbygden	4 524	42.6	8.7	7.1	3.3	38.3	189	170	77	185
Städerna	4 013	61.8	9.2	4.9	3.2	20.9	125	212	56	121
Hela riket	8 537	51.6	8.9	6.1	3.2	30.2	159	382	66	155

samtliga på sjukvårdsanstalt intagna understödstagare 155 dagar (på landsbygden 185 dagar, i städerna 121 dagar).

Understöds klientelet på sjukvårdsanstalterna är mycket ojämnt fördelat i fråga om vårdtiden. Vårdtagarna kunna även här i stort sett uppdelas på två typer, å ena sidan tillfälliga och å den andra varaktiga vårdfall. Detta framgår av tab. U, som visar, att inemot $\frac{1}{3}$ av samtliga understödstagare hade vistats på sjukvårdsanstalterna pratiskt taget hela året, medan drygt hälften hade erhållit sådan vård under kortare tid än tre månader. Mellan tilläggs pensionärer och övriga vårdtagare på sjukvårdsanstalterna förefinns en väsentlig skillnad i avseende på vårdtiden. I förra fallet spela givetvis ålderdomssjukdomar, kroniska kroppssjukdomar o. dyl. en stor roll som orsak till sjukhusvistelsen, vilket gör att varaktig vård blir förhärskande. Inom den andra kategorien av vårdtagare överväga synbarligen akuta sjukdomsfall, vilka föranleda endast en kortare sjukhusvistelse. Genomsnittliga vårdtiden var bland övriga vårdtagare 98 dagar, bland tilläggs pensionärerna däremot nära två och en halv gång så lång (240 dagar). I städerna synas de tillfälliga vårdtagarna i båda fallen på det hela taget vara betydligt talrikare, relativt sett, än på landsbygden.

Det totala värdet av den vård, som understödstagarna under år 1949 erhållit på sjukvårdsanstalt, uppgår till 17.8 milj. kr. Av denna summa kommo nära 9.6 milj. kr på landsbygden och ca 8.2 milj. kr på städerna.

¹ Tillhörande samma familj.

Tab. V. Antal understödsfall med »annan hjälp» inom olika familjetyper samt understödets genomsnittliga värde.

Representativa undersökningen.

»Annan hjälp»	Antal under- stöds- fall (1/6)	därav, i %, tillhörande familjetyper						Hjälpens värde per under- stöds- fall o. år, kr ¹	
		ensamma män		ensamma kvinnor		gifta par el. samboende			en- sam- ma barn
		utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn		
Enbart »annan hjälp».									
1. Understödsstagare med tilläggspension.									
Landsbygden	570	31.1	—	43.9	1.2	17.5	6.3	—	127
Städerna	397	29.0	—	53.9	1.5	13.3	2.3	—	103
Hela riket	967	30.2	—	48.0	1.3	15.8	4.7	—	118
2. Övriga understödsstagare.									
Landsbygden	1 123	27.3	1.1	25.4	5.2	12.8	27.9	0.3	188
Städerna	566	43.1	0.9	22.6	6.9	7.6	18.4	0.5	125
Hela riket	1 689	32.6	1.0	24.5	5.7	11.1	24.7	0.4	168
3. Samtliga understödsstagare.									
Landsbygden	1 693	25.6	0.7	31.6	3.8	14.4	20.7	0.2	167
Städerna	963	37.3	0.5	35.5	4.7	10.0	11.7	0.3	116
Hela riket	2 656	31.7	0.7	33.0	4.2	12.8	17.4	0.2	150
»Annan hjälp» i kombination med hemunderstöd el. anstaltsvård.									
1. Understödsstagare med tilläggspension.									
Landsbygden	799	31.5	0.8	35.6	2.5	18.5	11.1	—	163
Städerna	579	29.7	0.4	38.3	3.3	18.8	9.5	—	119
Hela riket	1 378	30.8	0.6	36.7	2.8	18.7	10.4	—	146
2. Övriga understödsstagare.									
Landsbygden	1 179	25.8	0.1	20.8	8.9	11.6	32.6	0.2	161
Städerna	1 234	29.2	0.9	19.4	10.9	11.1	28.1	0.4	100
Hela riket	2 413	27.5	0.5	20.1	9.9	11.4	30.3	0.3	133
3. Samtliga understödsstagare.									
Landsbygden	1 978	28.1	0.4	26.7	6.3	14.4	24.0	0.1	162
Städerna	1 813	29.4	0.7	25.4	8.4	13.6	22.2	0.3	106
Hela riket	3 791	28.7	0.5	26.1	7.4	14.0	23.1	0.2	138

IX. »Annan hjälp»

Antal understödsfall m. m. Antalet understödsfall, vilka under år 1949 åt-
njutit »annan hjälp» (utackordering, utrustning för intagning på anstalt,
resor osv.), utgjorde inalles 32 200, varav inemot 18 400 i landskommun-
erna och 13 800 i städerna. I förhållande till föregående år har antalet
understödsfall minskat i hela riket med knappt 300 eller 1 %.

¹ Utom Stockholms stad.

Hur ifrågavarande understödsfall fördela sig på olika familjetyper enligt den representativa undersökningen framgår av tab. V.

Några mer betydande olikheter gentemot fördelningen av samtliga understödsfall efter familjetyper (jfr tab. B) förekomma ej. Ensamma kvinnor äro dock något underrepresenterade och gifta par i motsvarande grad överrepresenterade bland familjer, som erhållit »annan hjälp».

Understödet värde. Hela värdet av det understöd, som redovisats under rubriken »annan hjälp», uppgick på landsbygden till 3·0 milj. kr och i städerna till 1·7 milj. kr, tillhopa 4·7 milj. kr. De genomsnittliga beloppen per understödsfall framgår av tab. V.

Genomsnittsbeloppen äro högre på landsbygden än i städerna, sannolikt emedan på landsbygden hjälpen bestått i utackordering i enskilt hem betydligt oftare än vad fallet varit i städerna. Genomsnittsvärdet av hjälpen uppgår till 150 kr, när den ej varit kombinerad med andra hjälpformer, men sjunker till 138 kr, då den erhållits i kombination med hemunderstöd eller anstaltsvård.

X. Understödet rättsliga form och totala värde.

Redovisningen till fattigvårdsstatistiken omfattar, enligt de principer som tillämpas från och med år 1939, samtliga familjer och ensamma personer, som för uppehälle och vård åtnjutit understöd av fattigvårdsstyrelserna enligt fattigvårdslagen, enligt lagen om kommunala pensionstillskott m. m. eller ur fonder och donationer under fattigvårdsstyrelsernas förvaltning.

Understödsfallens fördelning efter understödets rättsliga form. Understödsfallens fördelning efter understödets rättsliga form år 1949 redovisas i sammandrag nedan i absoluta och relativa tal:

	Absoluta tal				Procenttal			
	Landsbygden	Städerna	Hela riket		Landsbygden	Städerna	Hela riket	
			1949	1948			1949	1948
Antal understödsfall, i vilka utgått:								
endast egentligt fattigvårdsunderstöd	64 004	68 381	132 385	143 245	91·6	91·2	91·4	87·7
endast kommunalt pensionstillskott o. dyl.	3 494	3 426	6 920	14 296	5·0	4·6	4·8	8·8
endast understöd ur fond el. donation	1 137	2 358	3 495	3 189	1·6	3·1	2·4	2·0
fattigvård o. kommunalt pensions- tillskott o. dyl.	770	218	988	1 364	1·1	0·3	0·7	0·8
fattigvård o. understöd ur fond etc.	455	571	1 026	1 182	0·7	0·8	0·7	0·7
Summa understödsfall	69 860	74 954	144 814	163 276	100·0	100·0	100·0	100·0

Egentligt fattigvårdsunderstöd hade under år 1949 utgått i sammanlagt 134 400 fall, varav 65 200 på landsbygden och 69 200 i städerna. Dessa tal

Tab. X. Understödsfallens fördelning efter understödets rättsliga form inom olika familjetyper.

Representativa undersökningen.

Understödetts rättsliga form	Antal familjer av nedanstående typ							Samtliga familjer	
	Ensamma män		Ensamma kvinnor		Giftn par el. samboende		Ensamma barn	1949	1948
	utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn			
1. Understödstagare m. tilläggspension.									
<i>Landsbygden.</i>									
Samtliga understödsfall (2/3)	1 759	20	2 218	102	1 015	396	—	5 510	6 931
Därav, i %, med:									
enbart egentlig fattigvård	91.3	90.0	83.9	92.1	83.0	96.5	—	87.2	88.9
> kommunalt pensionstillskott	5.6	—	10.3	2.0	10.0	1.0	—	7.9	7.1
> understöd ur donation	1.1	—	3.0	2.0	2.2	0.3	—	2.1	1.4
fattigvård o. komm. pensionstillskott	1.3	5.0	2.1	2.9	3.9	1.5	—	2.1	2.0
fattigvård o. understöd ur donation	0.7	5.0	0.7	1.0	0.9	0.7	—	0.7	0.6
<i>Städerna.</i>									
Samtliga understödsfall (1/3)	1 271	5	2 124	94	758	257	—	4 509	6 994
Därav, i %, med:									
enbart egentlig fattigvård	85.2	100.0	70.1	86.2	75.8	87.9	—	76.7	65.0
> kommunalt pensionstillskott	12.5	—	14.0	6.4	17.4	8.6	—	13.7	28.5
> understöd ur donation	1.4	—	13.1	2.1	3.8	0.8	—	7.4	4.1
fattigvård o. komm. pensionstillskott	0.5	—	0.7	2.1	1.5	0.8	—	0.8	0.9
fattigvård o. understöd ur donation	0.4	—	1.8	3.2	1.5	1.9	—	1.4	1.5
<i>Hela riket.</i>									
Samtliga understödsfall (1/3)	3 030	25	4 342	196	1 773	653	—	10 019	13 925
Därav, i %, med:									
enbart egentlig fattigvård	88.7	92.0	77.2	89.3	79.9	93.1	—	82.5	76.9
> kommunalt pensionstillskott	8.5	—	12.1	4.1	13.2	4.0	—	10.5	17.8
> understöd ur donation	1.2	—	8.1	2.0	2.9	0.5	—	4.6	2.8
fattigvård o. komm. pensionstillskott	1.0	4.0	1.4	2.6	2.9	1.2	—	1.5	1.4
fattigvård o. understöd ur donation	0.6	4.0	1.2	2.0	1.1	1.2	—	1.0	1.1
2. Övriga understödstagare.									
<i>Landsbygden.</i>									
Samtliga understödsfall (1/3)	1 766	59	2 274	831	1 050	2 428	21	8 429	8 400
Därav, i %, med:									
enbart egentlig fattigvård	95.6	98.3	89.8	98.2	90.6	98.5	100.0	94.6	96.4
> kommunalt pensionstillskott	2.8	—	5.3	0.7	4.8	0.2	—	2.7	1.3
> understöd ur donation	0.9	1.7	2.8	0.5	2.6	1.0	—	1.6	1.4
fattigvård o. komm. pensionstillskott	0.4	—	1.1	0.2	0.8	0.1	—	0.5	0.3
fattigvård o. understöd ur donation	0.3	—	1.0	0.4	1.2	0.2	—	0.6	0.6
<i>Städerna.</i>									
Samtliga understödsfall (1/3)	2 666	82	2 414	1 586	887	2 811	24	10 470	10 311
Därav, i %, med:									
enbart egentlig fattigvård	98.8	97.6	95.4	98.6	97.4	98.8	66.7	97.8	95.6
> kommunalt pensionstillskott	0.5	—	0.8	0.3	1.0	0.3	25.0	0.6	2.7
> understöd ur donation	0.4	2.4	2.7	0.5	1.0	0.4	8.3	1.6	1.0
fattigvård o. komm. pensionstillskott	0.1	—	0.1	0.1	0.1	0.0	—	0.1	0.3
fattigvård o. understöd ur donation	0.2	—	1.0	0.5	0.5	0.5	—	0.5	0.4
<i>Hela riket.</i>									
Samtliga understödsfall (1/3)	4 432	141	4 688	2 417	1 937	5 239	45	18 899	18 711
Därav, i %, med:									
enbart egentlig fattigvård	97.6	97.9	92.6	98.4	93.7	98.6	82.2	96.3	96.0
> kommunalt pensionstillskott	1.4	—	3.0	0.4	3.0	0.2	13.3	1.5	2.0
> understöd ur donation	0.6	2.1	2.8	0.5	1.9	0.7	4.5	1.3	1.2
fattigvård o. komm. pensionstillskott	0.2	—	0.6	0.2	0.5	0.1	—	0.3	0.3
fattigvård o. understöd ur donation	0.2	—	1.0	0.5	0.9	0.4	—	0.6	0.5

motsvara 93 % resp. 93 och 92 % av antalet understödsfall över huvud. Fattigvårdsunderstöd enbart hade på landsbygden utgått till 92 % och i städerna till 91 % av de understödda familjerna. I städerna voro alltså de familjer, som uppburit kommunala pensionstillskott o. dyl. eller understöd ur fonder och donationer, relativt fler än på landsbygden.

Understöd enligt lagen om kommunala pensionstillskott m. m. utgöras av kommunala pensionstillskott i egentlig mening, vidare kommunala tillskott till särskilt barnbidrag eller bidragsförskott samt kommunala sjukvårdsbidrag. Sådana understöd hade under år 1949 utgått enbart eller tillsammans med egentlig fattigvård till 7 900 familjer, vilket motsvarade 6 % av samtliga understödsfall. På landsbygden kommo 4 300 fall och på städerna 3 600, motsvarande ca 6 resp. 5 % av hela antalet familjer med understöd av fattigvårdsstyrelserna.

Under år 1949 kan man iaktta en fortsatt minskning i tillämpningen av pensionstillskottslagen. Denna nedgång återspeglar det minskade understödsbehovet på grund av de förbättrade folkpensionerna.

De understöd, som fattigvårdsstyrelserna utdelat ur fonder och donationer, torde vara ofullständigt redovisade, och siffrorna äro därför i allmänhet för låga. Så t. ex. föreliggga för Stockholms del inga uppgifter angående dylika understöd.

Enligt de föreliggande uppgifterna hade under år 1949 4 500 familjer uppburit understöd ur fonder och donationer, som fattigvårdsstyrelserna förvaltad. I städerna fingo ungefär 2 900 familjer dylikt understöd, på landsbygden ca 1 600. Dessa tal, vilka måste betraktas som minimisiffror, motsvara ungefär 4 % resp. 2 % av hela antalet redovisade understödsfall.

På grundval av det representativa materialet meddelas i tab. X den procentuella fördelningen av understödsfallen efter understödets rättsliga form inom olika familjetyper och inom skilda kategorier av understödstagare. Flertalet av de understöd, som utgått enligt lagen om kommunala pensionstillskott, ha haft formen av kommunala tillskott till folkpension. Av samtliga understödsfall med tilläggspension hade 12 % uppburit kommunala pensionstillskott, på landsbygden 10 % och i städerna 15 %. Bland övriga understödstagare hade ca 2 % av understödsfallen åtnjutit understöd enligt pensionstillskottslagen. I flertalet av dessa fall ha understöden haft formen av kommunala sjukvårdsbidrag. Den största andelen understödsfall, i vilka hjälp utgått enligt lagen om kommunala pensionstillskott — liksom även ur fonder och donationer under fattigvårdsstyrelsernas förvaltning — redovisas för familjer utan barn. Talrikast förekomma dylika understöd bland ensamma kvinnor utan barn.

Understödet totala värde. I det föregående ha särskilda uppgifter meddelats angående värdet av den hjälp, som lämnats i form av vård på sjukvårdsanstalt eller i form av hemunderstöd eller »annan hjälp». En sammanfattning härav lämnas i efterföljande tablå:

<i>Vårdens värde i milj. kr.</i>	Vård på sjuk- vårdsanstalt	Hemunder- stöd	»Annan hjälp»	Tillhopa
Landsbygden	9·6	15·4	3·0	28·0
Städerna	8·2	34·0	1·7	43·9
Hela riket	17·8	49·4	4·7	71·9
<i>Vårdens värde i procent.</i>				
Landsbygden	34·2	55·0	10·8	100·0
Städerna	15·8	77·4	3·8	100·0
Hela riket	24·8	68·7	6·5	100·0

Vårdens värde skall enligt de till det statistiska formuläret fogade anvisningarna redovisas brutto, dvs. utan avdrag för ersättning, som kommunerna erhållit för lämnad vård antingen från vårdtagaren själv (t. ex. i form av folkpension, som kommunen uppburit) eller från annat håll (t. ex. från landstinget eller från andra kommuner).

Totala värdet av de understöd, som fattigvårdsstyrelserna utgivit under år 1949, uppgick till 71·9 milj. kr. Sedan 1948 har en minskning av det allmännas kostnader för fattigvården ägt rum med i runt tal 12·9 milj. kr. Nedgången sammanhänger väsentligen med att vården på fattigvårdsanstalt icke längre ingår i redovisningen.

TABELLER

Tab. 1. Antal understödsfall med fördelning efter familjetyp samt antal under-

L ä n	Hela antalet understödsfall	Därav tillhörande familjetypen								Antal vuxna		Antal barn	
		ensamma män		ensamma kvinnor		gifta par el. samboende		en-samma barn	män	kvinnor	hem-ma-varande ¹	ombändertagna av barnavårdsnämnden	
		utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn						
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
<i>Landsbygden.</i>													
Stockholms län	3 818	899	20	1 178	278	675	762	6	2 356	2 893	2 186	121	
Uppsala	1 683	389	7	698	88	295	204	2	895	1 285	639	22	
Södermanlands	2 435	605	4	861	138	463	359	5	1 431	1 821	1 231	39	
Östergötlands	3 303	730	14	1 246	156	691	464	2	1 899	2 557	1 450	33	
Jönköpings	1 396	382	11	563	75	163	197	5	753	998	645	13	
Kronobergs	1 753	514	11	639	105	210	275	4	1 010	1 229	743	20	
Kalmar	3 005	784	17	964	173	522	534	11	1 857	2 193	1 717	40	
Gotlands	465	124	5	134	48	49	101	4	279	332	348	15	
Blekinge	2 603	602	13	818	183	429	557	1	1 601	1 987	1 871	51	
Kristianstads	2 616	765	4	929	171	330	413	4	1 512	1 843	1 371	40	
Malmöhus	2 380	633	14	1 009	116	338	269	1	1 254	1 732	1 017	35	
Hallands	915	257	1	382	45	107	118	5	483	652	372	16	
Göteborgs o. Bohus	1 837	564	9	687	93	238	243	3	1 054	1 261	698	11	
Älvsborgs	2 505	684	13	946	158	319	379	6	1 395	1 802	1 166	59	
Skaraborgs	1 946	526	7	745	101	504	259	4	1 096	1 409	828	10	
Värmlands	4 461	1 011	37	1 613	368	664	758	10	2 470	3 403	2 388	94	
Örebro	3 274	797	9	1 422	135	555	353	3	1 714	2 465	1 078	26	
Västmanlands	1 874	436	13	684	116	287	335	3	1 071	1 422	937	42	
Kopparbergs	3 854	1 018	12	1 243	306	521	753	1	2 304	2 823	2 394	88	
Gävleborgs	5 336	1 285	16	1 604	397	917	1 112	5	3 330	4 030	3 542	61	
Västernorrlands	6 551	1 595	40	2 007	522	989	1 388	10	4 012	4 906	4 400	127	
Jämtlands	2 296	678	22	526	231	303	335	1	1 538	1 595	1 989	45	
Västerbottens	3 462	809	33	761	305	388	1 161	5	2 391	2 615	4 127	81	
Norrbottens	6 087	1 410	49	1 295	462	723	2 130	18	4 312	4 610	8 229	94	
S.a. & landsbygden	69 860	17 497	381	22 954	4 770	10 480	13 659	119	42 017	51 863	45 316	1 183	
<i>Städerna.</i>													
Stockholms stad	24 224	7 200	132	6 686	3 228	2 330	4 588	60	14 250	16 832	13 498	1 010	
Stockholms län	3 175	719	4	920	337	437	751	7	1 911	2 445	2 121	92	
Uppsala	1 509	339	8	379	204	193	385	1	925	1 161	1 179	69	
Södermanlands	1 896	415	4	658	179	213	425	2	1 057	1 475	1 264	75	
Östergötlands	4 054	968	15	1 300	376	532	863	—	2 378	3 071	2 518	154	
Jönköpings	1 734	448	4	617	139	154	369	3	975	1 279	1 143	42	
Kronobergs	495	123	1	159	35	59	118	—	301	371	360	10	
Kalmar	1 304	310	3	479	111	151	249	1	713	990	738	37	
Gotlands	376	90	3	101	43	53	86	—	232	283	300	20	
Blekinge	1 049	219	4	385	120	100	218	3	541	823	733	52	
Kristianstads	712	188	5	197	48	67	207	—	467	519	570	42	
Malmöhus	7 094	1 670	138	2 100	609	771	1 801	5	4 380	5 281	5 606	190	
Hallands	836	203	4	305	56	90	172	6	469	623	548	16	
Göteborgs o. Bohus	9 815	2 677	31	2 908	1 277	1 136	1 775	11	5 619	7 096	5 953	366	
Älvsborgs	2 407	622	8	704	240	274	553	6	1 457	1 771	1 626	72	
Skaraborgs	1 414	321	10	530	92	225	230	6	786	1 077	569	15	
Värmlands	1 983	418	7	800	165	255	338	—	1 018	1 558	966	61	
Örebro	1 835	387	5	661	143	256	383	—	1 031	1 443	1 112	70	
Västmanlands	1 928	437	12	642	209	202	423	3	1 074	1 476	1 349	90	
Kopparbergs	899	212	7	340	89	90	160	1	469	679	477	41	
Gävleborgs	1 828	424	6	630	159	265	342	2	1 037	1 396	1 092	32	

¹ eller vårdade utom hemmet på fattigvårdens bekostnad.

stödstagare med fördelning på vuxna män och kvinnor samt barn, länsvis.

L ä n	Hela antalet understödsfall	Därav tillhörande familjetypen								Antal vuxna		Antal barn	
		ensamma män		ensamma kvinnor		gifta par el. samboende		en-samma barn	män	kvinnor	hem-ma-varande ¹	ombändertagna av barnavårdsnämnden	
		utan barn	med barn	utan barn	med barn	utan barn	med barn						
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
<i>Städerna (forts.).</i>													
Västernorrlands län	2 004	561	16	545	170	289	421	2	1 287	1 425	1 342	54	
Jämtlands län	362	148	1	84	22	34	73	—	256	213	197	—	
Västerbottens »	685	222	2	185	54	52	170	—	446	461	475	9	
Norrbottnens »	1 336	328	14	342	154	130	368	—	840	994	1 361	35	
S:a i städerna därav	74 954	19 649	444	22 657	8 259	8 358	15 468	119	48 919	54 742	47 097	2 654	
Göteborg	8 625	2 393	24	2 546	1 138	984	1 538	2	4 939	6 206	5 212	336	
Malmö	3 450	771	131	875	318	383	972	—	2 257	2 548	2 973	42	
Norrköping	2 538	666	4	796	230	314	528	—	1 512	1 868	1 508	127	
Hälsingsborg . . .	1 551	360	3	463	139	163	420	3	946	1 185	1 280	81	
Örebro	915	192	—	358	70	110	185	—	487	723	511	46	
Uppsala	1 292	301	8	297	181	164	340	1	813	982	1 054	62	
Borås	928	215	3	267	129	83	229	2	530	708	744	47	
Västerås	619	177	2	180	89	60	111	—	350	440	388	40	
Linköping	660	141	2	217	81	84	135	—	362	517	415	3	
Eskilstuna	1 024	196	3	313	122	114	274	2	587	823	862	65	
Gävle	1 028	232	1	387	108	124	174	2	531	793	617	9	
Jönköping	632	196	3	173	43	48	169	—	416	433	503	27	
Solna	941	184	—	267	127	146	216	1	546	756	651	32	
Karlstad	806	149	1	337	80	85	154	—	389	656	467	17	
Halmstad	471	112	2	172	31	47	106	1	267	356	329	8	
Lund	764	167	1	347	41	71	137	—	376	596	455	26	
Karlskrona	530	109	2	185	62	45	125	2	281	417	395	31	
Karlskoga	587	122	4	170	46	93	152	—	371	461	454	23	
Kalmar	463	117	1	144	39	64	98	—	280	345	287	19	
<i>Landsbygd o. städer.</i>													
Stockholms stad . .	24 224	7 200	132	6 686	3 228	2 330	4 588	60	14 250	16 832	13 498	1 010	
Stockholms län	6 993	1 618	24	2 098	615	1 112	1 513	13	4 267	5 338	4 307	213	
Uppsala	3 192	728	15	1 077	292	488	589	3	1 820	2 446	1 818	91	
Södermanlands »	4 331	1 020	8	1 519	317	676	784	7	2 488	3 296	2 495	114	
Östergötlands »	7 357	1 698	29	2 546	532	1 223	1 327	2	4 277	5 628	3 968	187	
Jönköpings »	3 130	830	15	1 180	214	317	566	8	1 728	2 277	1 788	55	
Kronobergs »	2 253	637	12	798	140	269	393	4	1 311	1 600	1 103	30	
Kalmar »	4 309	1 094	20	1 443	284	673	783	12	2 570	3 183	2 455	77	
Gotlands »	841	214	8	235	91	102	187	4	511	615	648	35	
Blekinge »	3 652	821	17	1 203	303	529	775	4	2 142	2 810	2 604	103	
Kristianstads »	3 328	953	9	1 126	219	397	620	4	1 979	2 362	1 941	82	
Malmöhus »	9 474	2 303	152	3 109	725	1 109	2 070	6	5 634	7 013	6 623	225	
Hallands »	1 751	460	5	687	101	197	290	11	952	1 275	920	32	
Göteborgs o. Bohus »	11 652	3 241	40	3 585	1 370	1 374	2 018	14	6 673	8 357	6 651	377	
Älvsborgs »	4 912	1 306	21	1 650	398	593	932	12	2 852	3 573	2 792	131	
Skaraborgs »	3 360	847	17	1 275	193	529	489	10	1 882	2 486	1 397	25	
Värmlands »	6 444	1 429	44	2 413	533	919	1 096	10	3 488	4 961	3 354	155	
Örebro »	5 109	1 184	14	2 083	278	811	736	3	2 745	3 908	2 190	96	
Västmanlands »	3 802	873	25	1 326	325	489	758	6	2 145	2 898	2 286	132	
Kopparbergs »	4 753	1 230	19	1 583	395	611	913	2	2 773	3 502	2 871	129	
Gävleborgs »	7 164	1 709	22	2 234	556	1 182	1 454	7	4 367	5 426	4 634	93	
Västernorrlands »	8 555	2 156	56	2 552	692	1 278	1 809	12	5 299	6 331	5 742	181	
Jämtlands »	2 658	826	23	610	253	337	608	1	1 794	1 808	2 136	45	
Västerbottens »	4 147	1 031	35	946	359	440	1 331	5	2 837	3 076	4 602	90	
Norrbottnens »	7 423	1 738	63	1 637	616	853	2 498	18	5 152	5 604	9 590	129	
S:a för hela riket	144 814	37 146	825	45 611	13 029	18 838	29 127	238	85 936	106 605	92 413	3 837	

Tab. 2. Antal understödstagare med tilläggs pension, antal barn i samt understödsfallens fördelning med avseende på

L ä n	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Antal understödsfall, i vilka utgått				
											Antal understöds- tagare med tilläggs- pension	Antal barn i under- stödda familjer med	särskilt barn- bidrag	bi- drags- för- skott	enbart fattigv.- under- stöd
<i>Landsbygden.</i>															
Stockholms län		1 345	231	108	3 674	14	61	38	31		3 818				
Uppsala		1 045	80	22	1 213	439	6	23	2		1 683				
Södermanlands		1 247	160	59	2 244	132	13	20	26		2 435				
Östergötlands		1 657	210	30	2 980	185	60	60	18		3 303				
Jönköpings		649	110	13	1 210	68	107	3	8		1 396				
Kronobergs		860	93	19	1 549	99	69	17	24		1 758				
Kalmar		1 298	178	72	2 962	7	29	1	6		3 005				
Gotlands		183	42	24	424	20	14	—	7		465				
Blekinge		1 011	291	53	2 602	1	—	—	—		2 603				
Kristianstads		1 270	197	66	2 518	43	39	3	13		2 616				
Malmöhus		1 194	185	29	2 078	172	71	25	34		2 380				
Hallands		371	70	16	786	99	29	—	1		915				
Göteborgs o. Bohus		899	105	25	1 750	50	27	2	8		1 837				
Älvsborgs		978	150	55	2 339	83	68	1	14		2 505				
Skaraborgs		942	156	33	1 753	43	100	3	47		1 946				
Värmlands		2 279	344	99	3 916	324	64	138	19		4 461				
Örebro		1 609	147	37	2 275	662	80	155	102		3 274				
Västmanlands		766	131	50	1 710	64	72	5	23		1 874				
Kopparbergs		1 234	217	103	3 521	194	28	91	20		3 854				
Gävleborgs		2 487	467	208	5 073	168	10	74	11		5 336				
Västernorrlands		3 260	688	273	5 866	449	142	68	26		6 551				
Jämtlands		989	306	143	2 163	65	48	5	15		2 296				
Västerbottens		1 243	514	118	3 369	73	—	20	—		3 462				
Norrbottnens		2 038	1 179	150	6 029	40	—	18	—		6 087				
S:a & landsbygden		30 934	6 251	1 805	64 004	3 494	1 137	770	455		69 860				
<i>Städerna.</i>															
Stockholms stad		5 652	1 168	2 092	22 206	2 018	—	—	—		21 224				
Stockholms län		1 060	124	181	3 151	7	3	14	—		3 175				
Uppsala		464	125	125	1 422	28	41	3	15		1 509				
Södermanlands		661	69	128	1 661	18	176	1	40		1 896				
Östergötlands		1 941	215	202	3 606	130	251	35	32		4 054				
Jönköpings		714	142	59	1 537	3	161	—	33		1 734				
Kronobergs		271	74	12	495	—	—	—	—		495				
Kalmar		514	83	93	1 212	2	54	—	36		1 304				
Gotlands		124	29	31	299	—	—	—	77		376				
Blekinge		527	112	59	997	7	31	2	12		1 049				
Kristianstads		256	46	16	658	2	48	2	2		712				
Malmöhus		1 967	266	650	5 954	557	500	43	40		7 094				
Hallands		378	65	21	687	—	114	—	35		836				
Göteborgs o. Bohus		3 935	903	1 100	9 544	191	—	77	3		9 815				
Älvsborgs		875	152	136	2 260	6	87	3	51		2 407				
Skaraborgs		653	107	24	1 317	—	57	—	40		1 414				
Värmlands		929	110	119	1 443	314	176	—	50		1 933				
Örebro		681	134	108	1 512	72	204	4	43		1 835				
Västmanlands		895	113	54	1 744	4	151	2	27		1 928				
Kopparbergs		342	49	46	752	14	119	1	13		899				
Gävleborgs		851	116	93	1 611	31	161	19	6		1 828				
Västernorrlands		895	189	98	1 931	21	24	12	16		2 004				

understödda familjer med särskilt barnbidrag eller bidragsförskott
 understödets rättsliga form, länsvis.

53

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
L ä n	Antal understöds- tagare med tilläggs- pension	Antal barn i under- stödda familjer med		Antal understödsfall, i vilka utgått					
		särskilt barn- bidrag	bi- drags- för- skott	enbart fattigv.- under- stöd	enbart kom- munal- pensions- tillskott	enbart under- stöd ur fond el- donation	fattigvård och kom- munal- pensions- tillskott	fattig- vård och under- stöd ur fond etc.	till- hoga
<i>Städerna (forts.).</i>									
Jämtlands län	108	10	19	362	—	—	—	—	362
Västerbottens	177	75	46	684	1	—	—	—	685
Norrbottens	292	133	81	1 336	—	—	—	—	1 336
S:a i städerna	25 162	4 609	5 593	68 381	3 426	2 358	218	571	74 954
därav									
Göteborg	3 433	805	1 020	8 393	155	—	77	—	8 625
Malmö	430	106	411	3 145	305	—	—	—	3 450
Norrköping	1 294	111	139	2 140	123	212	35	28	2 588
Hälsingborg	548	53	126	1 250	81	183	34	3	1 551
Örebro	361	70	75	687	28	168	3	29	915
Uppsala	367	103	117	1 264	26	—	2	—	1 292
Borås	272	57	75	852	—	66	—	10	928
Västerås	274	9	4	613	4	—	2	—	619
Linköping	251	30	46	630	—	26	—	4	660
Eskilstuna	266	33	104	944	8	63	—	9	1 024
Gävle	462	43	59	872	19	137	—	—	1 028
Jönköping	227	14	20	555	—	33	—	4	632
Solna	335	39	83	937	3	1	—	—	941
Karlstad	320	47	63	560	69	136	—	41	806
Halmstad	238	33	19	400	—	58	—	13	471
Lund	449	33	23	472	3	257	—	32	764
Karlskrona	224	45	25	498	—	31	—	1	530
Karlskoga	283	53	31	538	44	—	1	4	587
Kalmar	219	37	55	463	—	—	—	—	463
<i>Landsbygd o. städer.</i>									
Stockholms stad	5 652	1 168	2 092	22 206	2 018	—	—	—	24 224
Stockholms län	2 405	355	289	6 825	21	64	52	31	6 998
Uppsala	1 509	205	147	2 635	467	47	26	17	3 192
Södermanlands	1 908	229	187	3 905	150	189	21	66	4 331
Östergötlands	3 598	425	232	6 586	315	311	95	50	7 357
Jönköpings	1 363	252	72	2 747	71	268	3	41	3 180
Kronobergs	1 131	167	31	2 044	99	69	17	24	2 253
Kalmar	1 812	261	165	4 174	9	83	1	42	4 309
Gotlands	307	71	55	723	20	14	—	84	841
Blekinge	1 538	403	112	3 599	8	31	2	12	3 652
Kristianstads	1 526	243	82	3 176	45	87	5	15	3 328
Malmöhus	3 161	451	679	8 032	729	571	68	74	9 474
Hallands	749	135	37	1 473	99	143	—	36	1 751
Göteborgs o. Bohus	4 834	1 008	1 125	11 294	241	27	79	11	11 652
Älvsborgs	1 853	302	191	4 599	89	155	4	65	4 912
Skaraborgs	1 595	263	57	3 070	43	157	3	87	3 360
Värmlands	3 208	454	218	5 359	638	240	138	69	6 444
Örebro	2 370	281	145	3 787	734	284	159	145	5 100
Västmanlands	1 661	244	104	3 454	68	223	7	50	3 802
Kopparbergs	1 576	266	149	4 273	208	147	92	33	4 758
Gävleborgs	3 338	583	301	6 684	199	171	93	17	7 164
Västernorrlands	4 155	877	371	7 797	470	166	80	42	8 555
Jämtlands	1 097	316	162	2 525	65	48	5	15	2 658
Västerbottens	1 420	589	164	4 053	74	—	20	—	4 147
Norrbottens	2 330	1 312	231	7 365	40	—	18	—	7 423
S:a för hela riket	56 096	10 860	7 398	132 385	6 920	3 495	988	1 026	144 814